

INCLUSIVITEIT BINNEN ATLETIEKVERENIGINGEN: EEN AANNAME OF REALITEIT?

**Een kwalitatief onderzoek naar de (somatische) normen binnen
atletiekverenigingen en het thuisgevoel van leden en bestuursleden
binnen een atletiekvereniging**

Masterscriptie Sportbeleid & Sportmanagement

ALISHA VIEIRA (6110789)

27 JUNI 2024

Inclusiviteit binnen atletiekverenigingen: Een aanname of realiteit?

Een kwalitatief onderzoek naar de (somatische) normen binnen atletiekverenigingen en het thuisgevoel van leden en bestuursleden binnen een atletiekvereniging

Alisha Vieira (6110789)

Masterscriptie

Universiteit Utrecht

Faculteit Bestuurs- en Organiseringswetenschappen

Master Sportbeleid & Sportmanagement

Begeleider: Dr. Kathrine van den Bogert

Tweede beoordelaar: Prof. dr. Maarten van Bottenburg

27 juni 2024

**Universiteit
Utrecht**

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt mijn masterscriptie ‘Inclusiviteit binnen atletiekverenigingen: Een aanname of realiteit?’ Een kwalitatief onderzoek naar de (somatische) normen binnen atletiekverenigingen en het thuisgevoel van leden en bestuursleden binnen een atletiekvereniging.

Graag wil ik aantal mensen bedanken die een bijdrage hebben geleverd aan mijn scriptie. Allereerst wil ik de collega’s binnen de Atletiekunie bedanken die samen met mij voor de totstandkoming van het onderzoeksthema hebben gezorgd. In het bijzonder wil ik Floor van den Nieuwenhoff bedanken voor de fijne stagebegeleiding in de afgelopen twee jaar.

Kathrine van den Bogert, hartelijk dank voor de complimenten en feedback momenten gedurende mijn scriptieproces. Ik vond het heel fijn om door u begeleid te worden en heb er veel van geleerd.

Tevens wil ik mijn ouders en vriend bedanken voor hun geduld en steun gedurende het scriptieproces.

Tot slot wil ik alle respondenten bedanken die hebben deelgenomen aan dit onderzoek. Zonder uw medewerking in het delen van uw perspectieven en ervaringen zou dit onderzoek niet mogelijk zijn geweest.

Ik hoop dat mijn onderzoek interessante inzichten biedt en wens u veel leesplezier toe!

Alisha Vieira

Barendrecht, 27 juni 2024

Samenvatting

In dit onderzoek is gekeken naar de normen die heersen binnen een atletiekvereniging en de bijdrage van deze normen op de *sense of belonging* van leden en bestuursleden binnen een atletiekvereniging. Het doel van het onderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke aspecten van diversiteit en inclusiviteit op dit moment spelen binnen atletiekverenigingen, welke normen daaraan ten grondslag liggen en wat zij doen of niet doen op het gebied van inclusiviteit en *belonging*. Daarnaast is het doel om op basis van het onderzoek concrete aanbevelingen aan de atletiekverenigingen te geven.

Op basis van de doelstelling is de volgende onderzoeksvraag tot stand gekomen:

Welke (somatische) normen heersen er binnen een atletiekvereniging en hoe draagt dit al dan niet bij aan de sense of belonging van leden en bestuursleden binnen een vereniging?

Om antwoord te geven op de onderzoeksvraag is gebruik gemaakt van kwalitatief onderzoek. Deze bestond uit 15 semigestructureerde interviews met leden en bestuursleden binnen zeven verschillende atletiekverenigingen.

De resultaten van het onderzoek zijn gepresenteerd aan de hand van drie thema's die uit de data zijn gevonden: trainings- en wedstrijdaanbod; cultuur en normen; en bestuur.

Aan de hand van de drie thema's zijn er een aantal hoofdconclusies naar voren gekomen. Zo is inclusiviteit en diversiteit binnen de atletieksport eigenlijk niet tot nauwelijks te meten in één aspect van inclusiviteit zoals het thuisgevoel, doordat er per hoofdafdeling en de verscheidenheid in trainingsaanbod verschillende aspecten van inclusiviteit en diversiteit kunnen zijn. Dit maakt de atletieksport complex door de diversiteit in disciplines en trainingsaanbod binnen de hoofdafdelingen atletiek, loopsport en aangepast sporten. Als tweede hoofdconclusie benadrukken de respondenten dat iedereen welkom is binnen de atletiekvereniging, maar wordt er niet actief iets mee gedaan. Als laatste hoofdconclusie hebben de atletiekverenigingen in dit onderzoek aandacht voor onder andere Frame Running, maar komt er in de verschillende thema's in de resultaten en analyse hoofdstuk naar voren dat de (somatische) norm er nog is.

Dit onderzoek heeft geleid tot een aantal praktische aanbevelingen aan atletiekverenigingen. Kort samengevat hebben deze betrekking op het oprichten van lokale diversiteit en inclusie klankbordgroepen en het gebruik van rolmodellen om leden die ondervertegenwoordigd zijn binnen een atletiekvereniging zichtbaar te maken.

Als vervolgonderzoek wordt aanbevolen om de normen en onderliggende machtsstructuren binnen atletiekverenigingen verder te onderzoeken. Daarnaast om binnen de drie hoofdafdelingen en het verschillende trainingsaanbod te onderzoeken hoe mensen met verschillende achtergronden en/of beperkingen de sport zouden kunnen beoefenen.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting	4
1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding onderzoek.....	8
1.2 Probleemstelling.....	8
1.2.1 Doelstelling.....	8
1.2.2 Onderzoeksvraag.....	8
1.3 Relevantie van het vraagstuk.....	9
1.3.1 Maatschappelijke relevantie.....	9
1.3.2 Wetenschappelijke relevantie.....	10
1.4 Leeswijzer.....	10
2. Theoretisch kader	11
2.1 Inklusie, sense of belonging en somatische norm.....	11
2.1.1 Inklusie.....	11
2.1.2 Sense of belonging.....	12
2.1.3 Somatische norm.....	13
2.2 Inclusiviteit in de context van sport.....	14
2.3 Inclusiviteit en diversiteit binnen sportverenigingen.....	14
2.3.1 Inclusiviteit binnen sportverenigingen.....	14
2.3.2 Diversiteit binnen sportverenigingen.....	15
3. Methoden	17
3.1 Onderzoeksdesign en -methode.....	17
3.1.1 Onderzoeksdesign.....	17
3.1.2 Onderzoeksmethode.....	17
3.2 Dataverzameling en data-analyse.....	18
3.3 Betrouwbaarheid en validiteit.....	20
3.3.1 Betrouwbaarheid.....	20
3.3.2 Validiteit.....	20
3.4 Ethiek.....	21
4. Resultaten en analyse	22
Thema 1: Trainings- en wedstrijdaanbod.....	24
Thema 2: Cultuur en normen.....	34
Thema 3: Bestuur.....	39
5. Conclusie en discussie	45
5.1 Conclusie.....	45
5.2 Beperkingen onderzoek.....	48
5.3 Aanbevelingen vervolgonderzoek.....	48
5.4 Praktische aanbevelingen.....	49
Literatuurlijst	50
Bijlagen	53

<i>Bijlage 1 Resultaten Verenigingsmonitor.....</i>	<i>53</i>
<i>Bijlage 2 Topiclijst</i>	<i>55</i>
<i>Bijlage 3 Pseudoniemenlijst respondenten + pseudoniemen en kenmerken van de verschillende atletiekverenigingen.....</i>	<i>57</i>

1. Inleiding

Atletiek is een individuele sport, maar we trainen en komen samen in groepen. Samen vormen we onze atletiekvereniging. Samen betekent voor ons ook echt samen; iedereen moet mee kunnen doen. Ongeacht je leeftijd, je huidskleur, je gender en je seksuele geaardheid. (Stuifzand, 2023)

De trainingscoördinator van Groningen Atletiek, Matthijs Stuifzand, spreekt zich in bovenstaand citaat uit over inclusiviteit en diversiteit binnen de atletiek. Over inclusiviteit binnen de atletiekvereniging is hij van mening dat iedereen op een leuke en veilige manier moet kunnen sporten en dat er daarbij geen beperkingen moeten zijn (sport050, 2023). In tegenstelling tot dit streven stelt Meeuwsen (2023) dat sport bloot staat aan een zogenoemde ‘inclusie-paradox’, doordat er in de sport wordt geprobeerd om zoveel mogelijk Nederlanders aan het sporten te krijgen en deze warm te verwelkomen, terwijl niet iedereen zich in de sport thuis voelt.

Met het thuis voelen (*sense of belonging*) bedoelt Meeuwsen (2023) de zelfidentificatie van sporters met de verschillende kwaliteiten die binnen een vereniging zijn geordend (zoals het zijn van een gezelligheidssporter of een prestatiesporter). In deze ordening van sporters kan er binnen de vereniging sprake zijn van een heersende cultuur (somatische norm), waarbij een dominante groep de normen binnen een atletiekvereniging bepalen. Dit kan (on)bewust leiden tot een uitsluiting van groepen (zoals etnische minderheden) die zich als gevolg daarvan minder thuis voelen in een vereniging (Cremers & Elling, 2020). Daarom staan de normen die heersen binnen een atletiekvereniging en de bijdrage van deze normen op de *sense of belonging* van leden en bestuursleden centraal in dit onderzoek. In dit onderzoek geeft het perspectief van bestuursleden weer wat er op het gebied van beleid wordt gedaan aan het thuis voelen van leden. Tegelijkertijd geven de ervaringen van leden en bestuursleden weer welke aspecten van diversiteit en inclusiviteit (zoals gender en etniciteit) spelen binnen een atletiekvereniging en kan het inzicht geven in de verschillende vormen van verbondenheid in een vereniging: wellicht ervaren leden een verbondenheid als lid, maar ervaren zij exclusie of belemmeringen om een rol als bestuurslid op zich te nemen. Deze mogelijke ‘gap’ wordt onderzocht door zowel leden als bestuursleden als groep mee te nemen in de analyse van het onderzoek.

1.1 Aanleiding onderzoek

Na een aantal verkennende gesprekken dat ik heb gevoerd met medewerkers van de Atletiekunie leeft er binnen de bond de aanname dat atletiekverenigingen inclusief zijn door het beeld dat medewerkers hebben van de atletiekvereniging(en) waar zij zelf een keer zijn geweest en/of actief zijn en de afspiegeling van de topsport in atleten met verschillende etnische achtergronden. In feite heeft de Atletiekunie niet inzichtelijk of de atletiekverenigingen in Nederland werkelijk inclusief zijn. De Verenigingsmonitor die tot twee keer toe is ingevuld door atletiekverenigingen geeft meer inzicht op welke gebieden (zoals financiën, accommodatie etc.) de atletiekverenigingen het goed doen en op welke gebieden zij meer hulp nodig hebben (NOC*NSF, 2023). Echter, geeft de Verenigingsmonitor die door 59 atletiekverenigingen is ingevuld weinig weer over het thema inclusiviteit binnen atletiekverenigingen.

Zo wordt er in de Verenigingsmonitor één vraag gesteld die betrekking heeft op inclusiviteit ‘Werkt jouw vereniging aan inclusiviteit op de vereniging?’ De resultaten geven hierbij aan dat 17% van de deelnemende atletiekverenigingen werken aan inclusiviteit op de vereniging op basis van een plan of (vaste) planning, 14% werkt aan een plan of (vaste) planning, 24% werkt niet aan inclusiviteit op de vereniging en maar liefst 46% geeft aan ad hoc te werken aan inclusiviteit op de vereniging.

1.2 Probleemstelling

1.2.1 Doelstelling

Het doel van het onderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke aspecten van diversiteit en inclusiviteit op dit moment spelen binnen atletiekverenigingen, welke normen daaraan ten grondslag liggen en wat zij doen of niet doen op het gebied van inclusiviteit en *belonging*. Daarnaast is het doel om op basis van het onderzoek concrete aanbevelingen aan de atletiekverenigingen te geven.

1.2.2 Onderzoeksvraag

Op basis van bovenstaande doelstelling is de volgende onderzoeksvraag geformuleerd: *‘Welke (somatische) normen heersen er binnen een atletiekvereniging en hoe draagt dit al dan niet bij aan de sense of belonging van leden en bestuursleden binnen een vereniging?’*

1.3 Relevantie van het vraagstuk

In deze paragraaf wordt zowel de maatschappelijke als de wetenschappelijke relevantie van het onderzoek toegelicht. Hierbij wordt de definitie van maatschappelijke relevantie uit het boek van Van Thiel (2021) aangehouden: de manier waarop het onderzoek bijdraagt aan het oplossen van (actuele) maatschappelijke vraagstukken. De wetenschappelijke relevantie houdt dan de mate in waarin de opgedane kennis bijdraagt aan de bestaande kennis over een onderwerp (Van Thiel, 2021, p.25).

1.3.1 Maatschappelijke relevantie

In 2018 is het begrip ‘inclusief sporten’ onder de aandacht gebracht in het Nationaal Sportakkoord. Met inclusief sporten wordt er vanuit het Nationaal Sportakkoord bedoeld dat iedereen in Nederland, ongeacht het geslacht, leeftijd, etnische achtergrond of inkomen met plezier kan meedoen aan een sport en zich daar onder andere welkom in voelt (VWS, VSG, VNG & NOC*NSF, 2018). Volgens Stoop (2021) is er echter de laatste tijd gebleken dat in-en uitsluiting in de sport een niet te onderschatten probleem is, doordat er geregeld in het nieuws berichten zijn over racisme of discriminatie op het sportveld.

Zoals beschreven in de inleiding stelt Meeuwssen (2023) dat de sport bloot staat aan een inclusie-paradox. Zo bestaat er nog steeds een spanningsveld tussen het willen dat sport iedereen aanspreekt en tegelijkertijd het hechten aan de autonomie van sport en de loyaliteit aan de eigen club (Meeuwssen, 2023). Deze loyaliteit aan de club komt voort uit de ‘voor elkaar, door elkaar’ cultuur die in de negentiende eeuw is gevormd en een exclusieve kring aan mensen (voornamelijk mannen) in een vereniging teweegbracht (Meeuwssen, 2023). Hierbij is er een heersende cultuur ontstaan in een vereniging, waarbij de (somatische) norm kan leiden tot de uitsluiting van iedereen die niet aan deze norm beantwoordt. Als voorbeeld benoemt Meeuwssen (2023) de masculiene en witte norm die een vrouwelijk of niet-witte collectief weert om de eigen gemeenschap te beschermen.

Het onderzoeken van de (somatische) normen binnen een atletiekvereniging kan daarom waardevol zijn om inzichtelijk te krijgen welke in- en uitsluitingsvormen er zijn binnen een atletiekvereniging en hoe dit uiteindelijk bijdraagt aan het juist wel of niet thuis voelen van leden en bestuursleden binnen een atletiekvereniging. Op maatschappelijk niveau draagt dit onderzoek bij aan de maatschappelijke functie van sportverenigingen, namelijk aan het meer sporten voor iedereen mogelijk maken dat centraal staat in het Nationaal Sportakkoord (VWS, VSG, VNG & NOC*NSF, 2018). Het inzichtelijk maken van de ervaringen en belemmeringen (op het gebied van inclusiviteit) en de doorvertaling naar praktische aanbevelingen maakt overigens dat atletiekverenigingen inclusiever kunnen worden en daarmee een steentje kunnen bijdragen aan een duurzame sportwereld (Stoop, 2021).

1.3.2 Wetenschappelijke relevantie

Zoals eerder benoemd, staan de normen die worden gecreëerd binnen een atletiekvereniging en de bijdrage van deze normen op de *sense of belonging* van leden en bestuursleden centraal in dit onderzoek. Met dit onderzoek wordt dus kennis vergaard over de relatie tussen (somatische) normen binnen atletiekverenigingen en de ervaren *sense of belonging* van leden en bestuursleden.

In de wetenschappelijke literatuur wordt er veelal gesproken over gender inclusiviteit in de sport en hoe dit wordt ervaren door sporters. Dit geeft een vrij algemeen beeld over de ervaringen van sporters met inclusiviteit en geeft niet specifiek een dynamiek voor één enkele sport weer, doordat er meer op macroniveau (de sportcontext) wordt gekeken naar een aspect van inclusiviteit, namelijk gender inclusiviteit.

Dit onderzoek tracht daarentegen een focus aan te brengen op mesoniveau door alleen binnen atletiekverenigingen de (somatische) normen te onderzoeken en daarmee te kijken hoe deze (somatische) normen bijdragen aan de *sense of belonging* van leden en bestuursleden binnen atletiekverenigingen.

Gekeken naar (somatische) normen en het thuisgevoel als aspect van inclusiviteit is in eerder onderzoek ofwel gekeken naar de normen binnen een sportvereniging ofwel naar het thuisgevoel van leden. Hiermee draagt dit onderzoek bij aan nieuwe inzichten over de combinatie tussen (somatische) normen die gelden binnen verenigingen en de ervaren *sense of belonging* van leden en bestuursleden. Het onderzoeken van deze relatie geeft onder meer inzicht in de ‘inclusie-paradox’ op verenigingsniveau zoals beschreven door Meeuwssen (2023) en kan voor toekomstig onderzoek een aanzet geven om vanuit sportbonden praktische handvaten mee te geven aan verenigingen en deze op die wijze te ondersteunen in vraagstukken over inclusiviteit.

1.4 Leeswijzer

Na de inleiding volgt in hoofdstuk 2 het theoretisch kader waarin drie centrale begrippen verder worden uitgelegd: inclusie, *sense of belonging* en somatische norm. Daarna volgt in hoofdstuk 3 het methoden hoofdstuk waar onder andere de gebruikte onderzoeksmethoden worden uitgelegd. Vervolgens worden in hoofdstuk 4 de resultaten gepresenteerd en worden deze geanalyseerd en gekoppeld aan de theorie. Tot slot volgt in hoofdstuk 5 de conclusie, discussie en aanbevelingen.

2. Theoretisch kader

In de inleiding zijn de begrippen inclusie, *sense of belonging* en somatische norm geïntroduceerd en in dit hoofdstuk worden de begrippen verder uitgelegd en gelinkt aan inclusiviteit in de context van sport en sportverenigingen. Daarnaast wordt er uiteengezet welke onderzoeken al gedaan zijn op het gebied van inclusiviteit en diversiteit in de context van sport en sportverenigingen.

2.1 Inclusie, sense of belonging en somatische norm

2.1.1 Inclusie

Inclusie als algeheel begrip wordt gedefinieerd als de mate waarin mensen vrij zijn om zichzelf te uiten en tegelijkertijd een gevoel van verbondenheid hebben en behoren tot een grotere groep (Cunningham, 2019, p.38-39). Deze definitie van Cunningham (2019) gaat weliswaar specifiek over de werkvloer, maar is ook algemeen toepasbaar en komt in dit onderzoek onder andere tot uiting in het trainingsaanbod voor oudere atleten, atleten met een beperking en transgender atleten.

In de context van sport definieert Harmon (2020) inclusie als het wegnemen van barrières voor participatie en het creëren van een veilige en gastvrije omgeving waarin menselijke bloei kan worden gerealiseerd. In vergelijking tot de definitie van inclusie door Cunningham (2019) komt alleen het vrij zijn om jezelf te uiten verder tot uiting in de bredere context van sport, doordat er een veilige en gastvrije omgeving moet zijn om menselijke bloei te realiseren. Het gevoel van verbondenheid komt in de definiëring van inclusie door Harmon (2020) niet terug.

Tevens definieert Cunningham (2019) diversiteit als de aanwezigheid van sociaal betekenisvolle verschillen tussen leden van een tweetal of groep.

In lijn met de definiëring van inclusie waarin het gaat om het behoren tot een grotere groep staat de *self-categorization theory* waarin mensen zichzelf en anderen classificeren in sociale groepen om zo de complexiteit van de sociale wereld te begrijpen (Cunningham, 2019, p.46). Volgens Cunningham (2019) gaan mensen na deze classificaties automatisch sociale vergelijkingen maken en creëren daarbij een onderscheid tussen ‘wij’ en ‘zij’, waarbij ‘wij’ mensen vertegenwoordigt die op hen lijken en ‘zij’ mensen vertegenwoordigt die verschillend zijn.

Dit onderscheid in ‘wij’ en ‘zij’ resulteert in een *intergroup bias* dat inhoudt dat er (onbewust) de voorkeur wordt gegeven aan de eigen groep en niet aan andere groepen (Cunningham, 2019, p.151) en dit kan leiden tot (somatische) normen die zich ontwikkelen binnen de eigen groep die gaat domineren boven de normen van andere groepen, waardoor deze een gevoel van uitsluiting en daarmee een gevoel van het niet welkom zijn, kunnen ervaren. Deze normen houden inclusie dus tegen.

Om inclusie te bestuderen, kijk ik enerzijds naar deze somatische normen en anderzijds naar aspecten van verbondenheid en het horen tot een grotere groep. Deze laatste aspecten bestudeer ik met behulp van het begrip *sense of belonging* van socioloog Yuval-Davis (2006) om concreet te maken waar die verbondenheid uit kan bestaan.

2.1.2 Sense of belonging

Zoals Cunningham (2019) inclusie definieert zit er naast het jezelf willen uiten het gevoel van verbondenheid en het willen behoren tot een grotere groep. Het willen behoren tot een grotere groep houdt de *sense of belonging* in (Cunningham, 2019). Volgens het artikel van Yuval-Davis (2006) gaat *belonging* over de emotionele hechtenis aan het gevoel van thuis zijn. Dit gaat gepaard met het gevoel van veilig zijn. *Belonging* kan op meerdere manieren voorkomen en mensen kunnen de *sense of belonging* bij meerdere objecten ervaren. Zo kan je je hechten aan een bepaald persoon of aan de hele mensheid (Yuval-Davis, 2006, p.199). Naast het hechten aan een bepaald persoon of aan de hele mensheid stelt Duyvendak (2011) dat men zich welkom/thuis kan voelen in relatie tot een plaats.

Om het begrip *belonging* te vereenvoudigen wordt in het artikel van Yuval-Davis (2006) een onderscheid gemaakt tussen drie belangrijke analytische niveaus waarop *belonging* wordt geconstrueerd. Deze niveaus betreffen sociale locaties; identificaties en emotionele gehechtheid van individuen aan verschillende collectieven en groeperingen; en als laatste de ethische en politieke waardesystemen waarmee mensen hun eigen bezittingen en die van anderen beoordelen. De sociale locaties hebben betrekking op het behoren tot een bepaalde groep (gebaseerd op leeftijd, ras etc.) die met de tijd verandert en implicaties kan inhouden voor de netwerken van machtsverhoudingen in de samenleving (Yuval-Davis, 2006, p.199). De identificaties en emotionele gehechtheid van individuen gaat om de perceptie van individuen wat lid zijn van een (etnische, culturele, religieuze of etc.) groepering zou kunnen betekenen (Yuval-Davis, 2006, p. 202).

De niveaus sociale locaties en identificaties en emotionele gehechtheid van individuen zijn relevant voor het onderzoek, doordat beide niveaus het begrip *sense of belonging* concreet maken. De ethische en politieke waardesystemen gaat onder andere over politieke machtsverhoudingen die bepalen wie wel en niet als 'echte' leden van een gemeenschap worden beschouwd en welke rechten en privileges daarbij horen (Yuval-Davis, 2006, pp.204-205). Dit niveau sluit aan bij het begrip 'somatische norm' (Puwar, 2004) en is relevant voor het onderzoek, doordat de politieke machtsverhoudingen kunnen leiden tot uitsluiting van mensen die niet voldoen aan de heersende (somatische) normen. De doorwerking van deze normen komen dan bijvoorbeeld terug in de vorm van beleid of wetgeving die bepaalde mensen bevoordelen of benadelen. In de context van dit onderzoek kunnen beleid en wetgeving vanuit atletiekverenigingen sporters bevoordelen of benadelen.

2.1.3 Somatische norm

In het boek van Puwar (2004) wordt er gesproken over ruimtes en hoe bepaalde lichamen een ruimte innemen. In het geval van sociale ruimtes worden deze als niet neutraal gezien en daarmee zijn die ruimtes niet open voor iedereen. Door de inrichting van een ruimte die door mensen is ontworpen, is het vrijwel direct inzichtelijk voor wie een ruimte bestemd is, omdat deze vanuit historisch oogpunt al gevormd is (Puwar, 2004, p.1).

De mensen die een ruimte hebben ingenomen vallen onder de somatische norm, doordat zij ten opzichte van minderheden een bevoorrechte positie hebben. De mensen die dan zo'n ingenomen ruimte betreden worden door de norm als een indringer ('space invader') binnen die ruimte gezien. In de context van dit onderzoek is een atletiekvereniging gevormd door blanke leden en kunnen niet-blanke leden de ervaring hebben dat zij als een 'space invader' worden gezien binnen een atletiekvereniging, omdat zij niet tot de norm van blanke leden behoren.

Puwar (2004) beschrijft de somatische norm als de manier waarop lichamen worden beoordeeld en gewaardeerd binnen sociale en culturele contexten. Binnen deze contexten worden dominante normen en verwachtingen gesteld (Puwar, 2004, p.12). Deze normen en verwachtingen beïnvloeden hoe mensen naar lichamen kijken en hoe ze bepaalde lichamen waarderen of stigmatiseren op basis van kenmerken zoals geslacht, ras etc. (Puwar, 2004).

Een uitwerking van de somatische norm is het voorbeeld van leiderschap die in het boek wordt genoemd. Zo stelt Puwar (2004) dat mannen staan voor een land en deze verdedigen en daarom zijn zij de somatische norm en vloeit leiderschap daaruit voort. Vrouwen en etnische minderheden worden in dit geval gezien als de minderheid die fungeert als een buitenstaander in een ruimte en daarmee staan zij in de schaduw van de somatische (mannelijke) norm.

Binnen de context van de onderzochte atletiekverenigingen heerst er een (somatische) norm van witte mannelijke en vrouwelijke atleten zonder handicap en vallen bijvoorbeeld atleten met een handicap buiten deze norm.

Naast de somatische norm beschrijft Puwar (2004) de kwestie van (on)zichtbaarheid waarin een lichaam aan de ene kant zichtbaar is doordat deze opvalt en aan de andere kant onzichtbaar is doordat deze als niet bekwaam wordt gezien. Binnen de kwestie van (on)zichtbaarheid zijn er bepaalde sociale dynamieken, waaronder infantilisering (Puwar, 2004, p.58).

Infantilisering houdt in dat een lichaam jonger wordt voorgesteld dan deze in werkelijkheid is. In het boek van Puwar (2004) gaat het dan over het lichaam van een vrouw of een raciale groep. In dit onderzoek gaat het om het lichaam van een gehandicapt atleet die jonger wordt voorgesteld dan deze in werkelijkheid is, doordat een frame runner bij de CPC loop mee mag doen aan dezelfde afstand als een kind van 0 t/m 10 jaar.

Hierdoor wordt een frame runner qua capaciteiten vergeleken met een kind van 0 t/m 10 jaar en als minder bekwaam (Puwar, 2004) neergezet voor bijvoorbeeld de langere afstanden.

2.2 Inclusiviteit in de context van sport

Volgens Harmon (2020) wordt sport gezien als een belangrijk en universeel onderdeel van cultuur en biedt het mensen mogelijkheden om een betere gezondheid na te streven en biedt sport daarnaast kansen voor sociale interactie waardoor kennis, vaardigheden en attitudes ontwikkeld kunnen worden die nodig zijn voor deelname aan de maatschappij. Volgens Harmon (2020) zit er een kanttekening in de sport, doordat zij een lange geschiedenis kent van onmenselijke behandeling van atleten op alle niveaus en dit gaat voornamelijk om vrouwen en transatleten die niet conformeren aan de heteronormatieve geslacht en identiteit.

Een andere kanttekening die in de sport terugkomt is de leeftijdsdiscriminatie van ouderen. Volgens Webb, Stratas en Karlis (2017) werd *ageism* ofwel leeftijdsdiscriminatie voorheen gezien als een onaangenaam sociaal probleem, doordat jongere mensen een persoonlijke afkeer en negatieve stereotypes hadden jegens het ouder worden door dit te zien als een ziekte of handicap. De heersende sociaal-culturele houding versterkte overigens de perceptie dat ouderen zich zouden terugtrekken in een rustig en inactief leven en daardoor werd het sporten door ouderen als ongebruikelijk gezien.

Harmon (2020) definieert inclusie als het wegnemen van barrières voor participatie en het creëren van een veilige en gastvrije omgeving waarin menselijke bloei kan worden gerealiseerd. In deze definitie van inclusie is vooral het creëren van een veilige en gastvrije omgeving relevant voor het onderzoek, omdat het aanpakken hiervan zou kunnen bijdragen aan een groter *sense of belonging* van leden en bestuursleden binnen atletiekverenigingen.

In lijn met de definitie van inclusie van Harmon (2020) is de omschrijving van inclusie door Hiemstra & Rana (2023) in de context van het hardlopen. Hierin gaat het ook om het wegnemen van barrières voor participatie (in het artikel gericht op inclusie van hardlopers met een visuele beperking) door verschillen te erkennen (Hiemstra & Rana, 2023, p.4).

2.3 Inclusiviteit en diversiteit binnen sportverenigingen

2.3.1 Inclusiviteit binnen sportverenigingen

Op het gebied van inclusiviteit binnen sportverenigingen is er onder andere onderzoek gedaan naar inclusie van etnische minderheden door Utrechtse sportaanbieders waar sportverenigingen ook deel van uitmaken (Cremers & Elling, 2020). Dit onderzoek is enigszins relevant voor het onderzoek, doordat Cremers en Elling (2020) stellen dat de wijze waarop sportaanbieders open staan voor iedereen en daar betekenis aan geven van grote invloed kan zijn op de voorkomende mechanismen van in-en uitsluiting en daarmee op de sportdeelname van mensen met een migratieachtergrond.

Volgens Cremers en Elling (2020) hangt de toegankelijkheid en lange termijn binding aan een sportvoorziening samen met bredere gevoelens van *belonging* in de samenleving en dit sluit aan bij het *belonging* niveau van sociale locaties zoals beschreven door Yuval-Davis (2006).

Ingezoomd op sportverenigingen stellen Cremers en Elling (2020) dat sportverenigingen onderling enorm verschillen van grote open clubs tot kleinschalige homogene verenigingen, waarbij sommige sportverenigingen door bijvoorbeeld een teruglopend ledenaantal genoodzaakt zijn om nieuwe doelgroepen te betrekken en andere sportverenigingen door een overschot aan leden een ledenstop hebben.

De geschiedenis, cultuur, tradities en de veranderende omgeving van een sportvereniging zijn daarnaast ook van invloed op het wel of niet aantrekken van etnische minderheden als leden (Cremers & Elling, 2020, p. 16). Cremers en Elling (2020) stellen dat de wijze van organisatie en de heersende cultuur met de daarbij horende omgangsvormen en (somatische) normen binnen de onderzochte voetbalverenigingen vaak worden bepaald door Nederlanders zonder migratieachtergrond. Dit kan leiden tot onbewuste en onbedoelde mechanismen van uitsluiting van mensen met een migratieachtergrond die zich als gevolg daarvan minder thuis kunnen voelen bij een bepaalde sportaanbieder.

2.3.2 Diversiteit binnen sportverenigingen

Volgens Hermens et al. (2016) is het steeds lastiger voor kleine sportverenigingen om te blijven bestaan. In het geval dat deze kleine sportverenigingen met veel leden met een migratieachtergrond ophouden te bestaan, heeft dit vier mogelijke gevolgen voor de leden: 1. Zij stoppen met sporten, 2. Zij gaan naar andere sportverenigingen, 3. Zij melden zich in groepen of als hele team aan bij andere sportverenigingen of 4. De vereniging fuseert met een andere vereniging of wordt overgenomen door een grotere vereniging. Hermens et al. (2016) stellen dat de gevolgen 2, 3 en 4 voorkomen, doordat van oorsprong autochtone sportverenigingen meer etnisch divers zijn geworden. Van Haaften (2022) ondersteunt bovenstaande bevinding en stelt dat in etnisch heterogene verenigingen leden sneller afhaken dan in etnisch homogene verenigingen.

Een interessante bevinding is de lagere participatie van leden met een migratieachtergrond in het draaien van bardiensten, het verzorgen van vervoer naar uitwedstrijden en het leiden van wedstrijden als scheidsrechter, maar ook de aanwezigheid tijdens wedstrijddagen, ouderavonden en ledenvergaderingen. Dit komt volgens Hermens et al. (2016) omdat zij door de zittende bestuursleden minder vaak gevraagd worden om zich in te zetten voor de club en zich daardoor minder thuis voelen.

Voor het minder thuis voelen bij de club stellen Hermens et al. (2016) dat het aansluit bij de bevindingen van Van Slobbe et al. (2013) dat de bestaande cultuur in sommige autochtone sportverenigingen als gevolg heeft dat leden en ouders met een migratieachtergrond zich er niet volledig welkom voelen. De bestaande cultuur binnen autochtone sportverenigingen die leden met een migratieachtergrond het gevoel geeft dat zij niet volledig welkom zijn binnen de vereniging sluit aan bij het begrip somatische norm zoals beschreven door Puwar (2004), doordat de leden zonder migratieachtergrond de somatische norm vormen.

Om deze bevinding te illustreren wordt er een voorbeeld uit het artikel van Van Slobbe et al. (2013) genoemd, namelijk een voetbalvereniging met leden die verschillende etnische achtergronden hebben, waarbij er in de kantine van de voetbalvereniging alleen foto's hangen van autochtone sporters en waar er in het kantine aanbod geen rekening wordt gehouden met de wensen van leden met een migratieachtergrond. Zo werd er bij de voetbalvereniging die door Van Slobbe et al. (2013) op etnografische wijze is onderzocht bier geschonken in de kantine, terwijl de meeste Nederlands-Marokkaanse leden moslims waren en geen alcohol dronken. Toen het idee ontstond om thee te schenken in de kantine en halal vlees aan te bieden, ontstond er voornamelijk weerstand bij een autochtoon bestuurslid en een aantal vrijwilligers om dit in te voeren (Van Slobbe et al., 2013, p.1366).

Ingezoomd op bovenstaande voetbalvereniging wordt in het proefschrift van Van Slobbe (2019) de gevestigden-buitenstaanders theorie van Elias (2005) beschreven. Hierin stelt Van Slobbe (2019) dat groepen die een langere tijd samenhang hebben in de vorm van sociale ouderdom en interne cohesie zichzelf zien als superieur en nieuwkomers beschouwen als bedreiging van hun positie.

3. Methoden

In het vorige hoofdstuk is de theoretische lens van dit onderzoek weergegeven, waarmee de resultaten van het onderzoek zijn geanalyseerd. In dit hoofdstuk wordt beschreven welke methoden zijn gebruikt. Om antwoord te geven op de onderzoeksvraag is er gebruik gemaakt van kwalitatief onderzoek. Deze bestaat uit dataverzameling en -analyse door middel van semigestructureerde interviews. Verder wordt in dit hoofdstuk de selectie van respondenten toegelicht. Tot slot wordt ingegaan op de betrouwbaarheid en validiteit van dit onderzoek.

3.1 Onderzoeksdesign en -methode

3.1.1 Onderzoeksdesign

Volgens Nachimas en Nachimas (1992, in: Skinner et al., 2015, p.8) wordt er onder kwalitatief onderzoek verstaan dat onderzoekers een poging doen om het gedrag en de instituties te begrijpen door betrokken personen en hun waarden, rituelen, symbolen, overtuigingen en emoties goed te leren kennen.

In dit onderzoek heb ik gekozen voor kwalitatief onderzoek, omdat deze vorm van onderzoek doen, helpt bij het begrijpen van hoe iets, zoals inclusiviteit, speelt in de context van atletiekverenigingen vanuit de ervaringen van leden en bestuursleden. In dit geval de (somatische) normen die gelden binnen atletiekverenigingen en de ervaringen van leden en bestuursleden met het thuis voelen binnen een atletiekvereniging.

Het onderzoek heeft een verkennend/exploratief karakter door het onderzoeken van een aspect van inclusiviteit, namelijk somatische normen en de *sense of belonging*, binnen de context van atletiekverenigingen in Nederland wat nog niet eerder op deze manier is gedaan. Op inductieve wijze (van observatie tot het formuleren van theorie) en met nieuwe empirische data wordt bijgedragen aan bestaande theorieën en verklaringen van inclusiviteit in de sport.

3.1.2 Onderzoeksmethode

Semigestructureerde interviews zijn als kwalitatieve onderzoeksmethode gebruikt om de ervaringen van leden en bestuursleden in kaart te brengen en zo te onderzoeken welke (somatische) normen gelden binnen atletiekverenigingen en hoe dit bijdraagt aan de *sense of belonging* van leden en bestuursleden binnen atletiekverenigingen.

Semigestructureerde interviews als kwalitatieve onderzoeksmethode maakt het mogelijk voor de interviewer om vragen te stellen aan de geïnterviewde over gedragingen, opvattingen, houdingen en ervaringen ten aanzien van sociale verschijnselen en dit helpt bij het verzamelen van rijke gegevens waarin het perspectief van de onderzochten duidelijk naar voren komt (Boeije & Bleijenbergh, 2019, pp. 67-74).

Om als onderzoeker de richting en diepte van het interview te bepalen, is structuur vooraf aan het interview van belang (Boeije & Bleijenbergh, 2019, p.74). Hierdoor is er in dit onderzoek gebruik gemaakt van semigestructureerde interviews door vooraf aan het interview een lijst van onderwerpen en/of vragen op te stellen. In het onderzoek is deze lijst van onderwerpen en/of vragen aangeduid als ‘topiclijst’ (zie bijlage 2). In deze topiclijst komen verschillende vragen en thema’s, zoals inclusiviteit aan bod die van belang zijn voor het beantwoorden van de onderzoeksvraag. Het type vragen dat terugkomen in de topiclijst zijn onder andere: introducerende vragen, specificerende vragen en samenvattende vragen (Bryman, 2016).

De populatie in dit onderzoek bestaat uit leden en bestuursleden van Nederlandse atletiekverenigingen. Voor de selectie van de atletiekverenigingen heb ik gekeken naar het aantal atletiekverenigingen dat de Verenigingsmonitor heeft ingevuld. Dit zijn er 59 geweest en op basis van de 59 atletiekverenigingen heb ik gekeken naar de atletiekverenigingen die 150 leden of meer hebben en dat zijn er 41, van die 41 verenigingen heb ik op basis van *theoretical sampling* 20 verenigingen geselecteerd en benaderd.

Volgens Boeije en Bleijenbergh (2019) houdt *theoretical sampling* in dat de onderzoeker eenheden doelgericht selecteert op basis van de potentiële bijdrage aan de zich ontwikkelende theorie. Zo is er de afweging gemaakt om verenigingen met een ledental hoger dan 150 leden te selecteren, omdat verenigingen met een groter aantal leden (t.o.v. verenigingen met een lager aantal leden) meer diversiteit in leden kunnen hebben binnen de vereniging.

Tevens is er de afweging gemaakt om de atletiekverenigingen te selecteren op basis van geografische spreiding, zodat er beter een algemeen beeld gegeven kan worden van inclusiviteit binnen atletiekverenigingen. Om de geografische spreiding in acht te nemen, is er per regio uit de Verenigingsmonitor¹ één atletiekvereniging geselecteerd en benaderd. Daarnaast is de criteria voor het selecteren van de leden en bestuursleden geweest in dat zij ouder zijn dan 18 jaar en minstens een half jaar actief lid/bestuurslid zijn binnen de atletiekvereniging, zodat zij onder meer weten wat er speelt binnen de vereniging.

3.2 Dataverzameling en data-analyse

In de periode van februari tot en met april heb ik 15 semigestructureerde interviews afgenomen en één respondent de interview vragen per mail gestuurd, omdat diegene niet geïnterviewd wilde worden, maar wel bereid was om de vragen per mail te beantwoorden.

¹ De verenigingen zijn in het benchmark dashboard van de Verenigingsmonitor verdeeld over 22 regio’s (Brabant- Noord, Brabant- Zuidoost, Drenthe, Fryslân, Gelderland Midden, Gelderland Zuid, Gooi en Vechtstreek, Groningen, Haaglanden, Hollands- Midden, IJsselland, Kennemerland, Limburg-Zuid, Midden- en West-Brabant, Noord- en Oost- Gelderland, Noord- Holland – Noord, Rotterdam Rijnmond, Twente, Utrecht, Zaanstreek- Waterland, Zeeland, Zuid- Holland – Zuid. De regio’s Brabant- Zuidoost en Fryslân vielen weg in de selectie, omdat de atletiekverenigingen in die regio’s niet voldeden aan de criteria van het hebben van een ledental hoger dan 150.

De semigestructureerde interviews zijn met zeven verschillende atletiekverenigingen gehouden en bij twee atletiekverenigingen ben ik zelf langs geweest om vijf respondenten in totaal te interviewen.

De overige respondenten heb ik online geïnterviewd. Van de respondenten heb ik zeven bestuursleden en zeven leden geïnterviewd. Daarnaast heb ik één ouder van een lid en één D-junioren coördinator geïnterviewd. De lijst met respondenten en hun gegeven pseudoniemen + de pseudoniemen en kenmerken van de verschillende atletiekverenigingen zijn weergegeven in de bijlage (bijlage 3).

Alle interviews zijn opgenomen en daar hebben alle respondenten toestemming voor gegeven. Dit heeft het mogelijk gemaakt om de interviews woord voor woord te transcriberen. De data binnen dit kwalitatieve onderzoek bestaat dus uit getranscribeerde interviews. De transcripties van de semigestructureerde interviews maken deel uit van de dataverzameling en deze zijn in het onderzoek geanalyseerd door het inductief coderen. Volgens Boeije en Bleijenbergh (2019) gaat het inductief coderen uit van het afleiden van codes uit empirische materiaal. In dit onderzoek zijn de codes gemaakt door deze uit de getranscribeerde interviews te halen. In totaal zijn er 247 codes gemaakt op basis van de getranscribeerde interviews.

Volgens Skinner et al. (2015) geeft coderen een logische structuur in de data. Zo zijn er binnen het inductief coderen drie stappen om de data te analyseren: open coderen, axiaal coderen en selectief coderen (Boeije & Bleijenbergh, 2019, p.112). In het onderzoek zijn het open en axiaal coderen herhaaldelijk terug gekomen, doordat er op basis van eerste inzichten uit de eerste interviews vervolginterviews zijn gedaan.

Skinner et al. (2015) stelt dat het open coderen de eerste stap vormt in het analyseren van data en dit leidt tot het identificeren van alle uitspraken, waarbij elke uitspraak een code of categorie krijgt toegewezen. Het axiaal coderen vormt de tweede stap in het analyseren van data, waarbij de onderzoeker verantwoordelijk is voor het bouwen van een conceptueel model uit de verschillende codes en categorieën die zijn geordend en daarbij dienen voldoende gegevens te bestaan om een bepaalde interpretatie te ondersteunen (Skinner et al., 2015, pp. 83-84). In dit onderzoek vormden de axiale codes ‘trainingsaanbod’, ‘wedstrijdaanbod’, ‘cultuur’, ‘geschreven en ongeschreven regels’ en ‘bestuur’ de thema’s die centraal staan in de resultaten en analyse hoofdstuk.

Dit conceptueel model wat op de empirie is gestoeld, is daarna vergeleken met de concepten uit de theoretisch kader. Als laatste stap volgt het selectief coderen, waarbij de nadruk ligt op de integratie van de bevindingen door verbanden te leggen tussen de categorieën die in de fase van het axiaal coderen zijn beschreven (Boeije & Bleijenbergh, 2019, p.129).

3.3 Betrouwbaarheid en validiteit

In hoofdstuk 3 van het boek *Social research methods* (Bryman, 2016) wordt onder andere de kwaliteitscriteria van sociaal onderzoek besproken. Deze kwaliteitscriteria bestaan uit: betrouwbaarheid en validiteit (Bryman, 2016, p.41).

3.3.1 Betrouwbaarheid

Wanneer de manieren van meten consistent zijn, is er sprake van betrouwbaarheid in een onderzoek (Bryman, 2016, p.41). Volgens Skinner et al. (2015) wordt bij het afnemen van interviews betrouwbaarheid bereikt door het toepassen van technieken.

Zo wordt betrouwbaarheid bereikt via het gestructureerde proces van interviews (Skinner et al., 2015, p.61).

In dit kwalitatieve onderzoek is deze techniek teruggekomen door het afnemen van semigestructureerde interviews waarbij een topiclijst is gebruikt. De topiclijsten bij deze semigestructureerde interviews zijn niet bedoeld om het onderzoek te kunnen herhalen (zoals bij kwantitatief onderzoek), maar dragen wel bij aan de betrouwbaarheid, omdat in elk interview dezelfde onderwerpen zijn besproken.

Daarnaast is betrouwbaarheid bereikt door het organiseren van een gestructureerd proces voor het vastleggen, schrijven en interpreteren van gegevens (Skinner et al., 2015, p.61). Door het vastleggen, schrijven en interpreteren van gegevens is de onderzoeker transparant over het onderzoek en de methode en dat sluit aan bij de manier van Bryman (2016) om betrouwbaarheid te vergroten. Binnen het onderzoek komt het vastleggen, schrijven en interpreteren van gegevens terug door het opnemen van de interviews en het daarna verbatim transcriberen en coderen van de interviews.

3.3.2 Validiteit

Bryman (2016) definieert validiteit als de geldigheid van een onderzoek. Hierbij wordt er onderscheid gemaakt tussen interne en externe validiteit. De interne validiteit wordt omschreven als de methode van het onderzoek die meet wat het moet meten (Bryman, 2016, p.41). In het geval van semigestructureerde interviews zijn dit interviews, waarbij er voldoende ruimte is voor de geïnterviewde om te delen wat die persoon belangrijk en relevant vindt en draagt het dus bij aan de geldigheid en validiteit, omdat de data op die manier goed aansluit bij de echte leefwereld van de geïnterviewden.

Tevens wordt de inhoud als valide gezien wanneer de interviewer in staat is om zowel de inhoud als het proces van het interview opnieuw te evalueren en te herontwerpen (Skinner et al., 2015, p. 61). In het onderzoek komt dit naar voren, doordat de eerste interviews open en axiaal gecodeerd zijn. Op basis van de inzichten die daaruit naar voren zijn gekomen, zijn er vervolginterviews ingepland.

De externe validiteit ofwel generaliseerbaarheid wordt volgens Boeije en Bleijenbergh (2019) omschreven als de graad waarin resultaten en conclusies van een onderzoek ook wat zeggen over personen, situaties of organisaties die in dat onderzoek niet onderzocht zijn.

Binnen kwalitatief onderzoek zijn er twijfels over de generaliseerbaarheid door de aard en de vaak geringe omvang van de steekproef (Boeije & Bleijenbergh, 2019, p.61). In het onderzoek ligt de focus op de ervaringen van leden en bestuursleden met het gevoel van thuis zijn binnen atletiekverenigingen en zijn binnen zeven atletiekverenigingen interviews afgenomen.

Hoewel generaliseerbaarheid geen doel is binnen dit exploratieve onderzoek bestaat de context van het onderzoek wel uit de Atletiekunie en Nederlandse atletiekverenigingen. Inzichten uit dit onderzoek zullen ook breder binnen de Nederlandse atletiek relevant zijn en ook andere sportbonden en landen kunnen lering doen uit de resultaten van het onderzoek.

3.4 Ethiek

Volgens Boeije en Bleijenbergh (2019) kan de deelname van participanten in wetenschappelijk onderzoek mensen vooruit helpen, doordat er bijvoorbeeld actie wordt ondernomen na het inzichtelijk maken van de ervaringen van mensen. Echter, een wetenschappelijk onderzoek kan ook schade berokkenen aan de participanten door bijvoorbeeld gevoelige informatie van de participanten openbaar te maken. Daarom is het belangrijk om bewust te zijn over het doen van onderzoek op ethische wijze.

Binnen dit onderzoek is er voor de afname van de semigestructureerde interviews *informed consent* gevraagd aan de respondenten. *Informed consent* houdt in dat mensen nadrukkelijk toestemming geven voor hun deelname aan het onderzoek nadat ze op een juiste en volledige manier zijn geïnformeerd over de inhoud van het onderzoek en in de gelegenheid zijn geweest om vragen te stellen (Boeije & Bleijenbergh, 2019).

In dit onderzoek komt *informed consent* terug, doordat de respondenten voor de afname van de semigestructureerde interviews per mail en tijdens de introductie van het interview geïnformeerd zijn over wat het onderzoek inhoudt. Daarnaast is tijdens de introductie van het interview mondeling besproken dat er tussentijds mogelijkheden zijn om vragen te stellen over het onderzoek of interview en dat de respondent ten alle tijden mag aangeven niet meer te willen participeren in het interview.

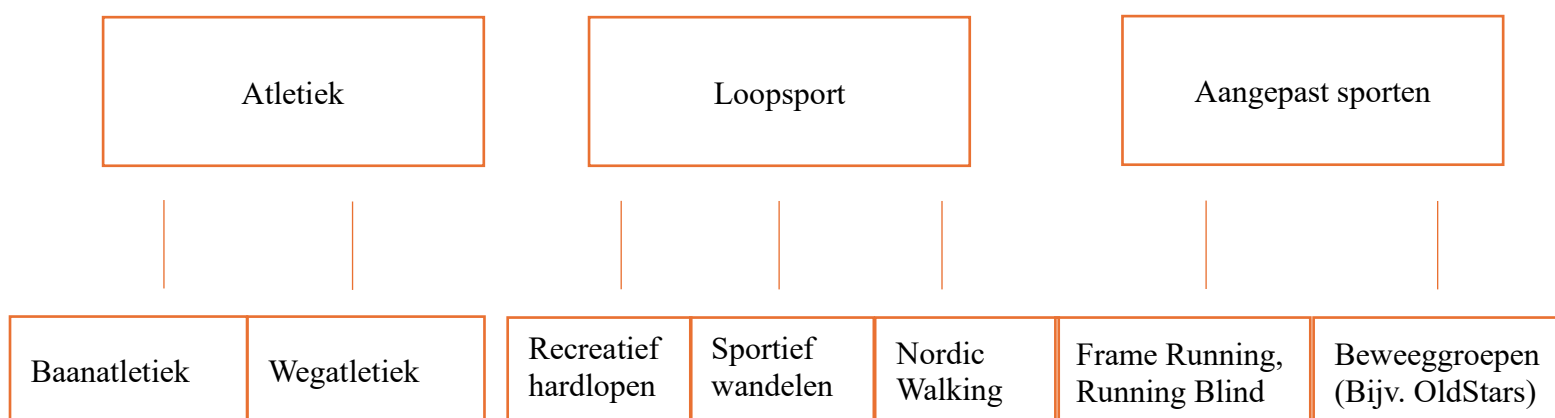
Een ander belangrijke richtlijn voor het op ethische wijze doen van kwalitatief onderzoek is het waarborgen van de vertrouwelijkheid van de verkregen informatie en de privacy van de respondent (Boeije & Bleijenbergh, 2019). Tijdens de introductie van het interview is er aangegeven dat deelname aan het interview vertrouwelijk en anoniem is. Tevens zijn in het verwerken van de data de echte namen van de respondenten en atletiekverenigingen weggelaten en zijn er pseudoniemen gebruikt (zie bijlage 3). Tevens zal gevoelige informatie, die verwerkt is in de data-analyse, niet met derden worden gedeeld.

4. Resultaten en analyse

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd aan de hand van drie thema's die uit de data zijn gevonden: trainings- en wedstrijdaanbod; cultuur en normen; en bestuur. Tevens worden in dit hoofdstuk de resultaten geïnterpreteerd binnen de context van de literatuur en theoretisch kader. Als algemene bevinding uit de data van het onderzoek benadrukken de respondenten dat iedereen welkom is binnen de atletiekvereniging, maar dat daar niet actief iets mee wordt gedaan. Daarnaast worden er binnen de thema's verschillende aspecten van inclusiviteit en diversiteit weergegeven en worden quotes uit de semigestructureerde interviews met de respondenten gebruikt om verschillende contexten te presenteren die uiteindelijk leiden tot het beantwoorden van de volgende onderzoeksvraag: *'Welke (somatische) normen heersen er binnen een atletiekvereniging en hoe draagt dit al dan niet bij aan de sense of belonging van leden en bestuursleden binnen een vereniging?'*

Introductie

Uit de vijftien interviews die zijn afgenomen, is duidelijk geworden dat de atletieksport bestaat uit verschillende onderdelen en er binnen atletiekverenigingen drie hoofdafdelingen zijn om het trainingsaanbod in te categoriseren: atletiek, loopsport en aangepast sporten. In relatie tot de onderzoeksvraag is het belangrijk om het trainings- en wedstrijdaanbod binnen atletiekverenigingen te bespreken, omdat hiermee de complexiteit van de hoofdafdelingen en de verschillende onderdelen die daarin vallen te duiden in relatie tot inclusiviteit en diversiteit. Hiermee kan er nagegaan worden welke normen er heersen binnen het trainings- en wedstrijdaanbod en wat dit mogelijk zegt over het thuisgevoel van een atleet en/of een bepaalde trainingsgroep. Eén van de hoofdconclusies is namelijk dat het complex is om inclusiviteit te bespreken in relatie tot de atletieksport, omdat het per onderdeel in de drie hoofdafdelingen kan verschillen hoe inclusiviteit daarin terugkomt. In deze introductie geef ik eerst een overzicht van het trainingsaanbod zoals die door het merendeel van de respondenten is beschreven:

Figuur 1: Globaal overzicht van het trainingsaanbod binnen atletiekverenigingen o.b.v. de antwoorden van de respondenten²

² Het overzicht in trainingsaanbod wordt op de website van de Atletiekunie niet zo globaal weergegeven, maar Frame Running, Running Blind en OldStars staan wel als trainingsaanbod op de website vermeld.

Hoofdafdeling atletiek

Zoals hierboven weergegeven bestaat de hoofdafdeling atletiek uit de baan-en wegatletiek. Uit de interviews is naar voren gekomen dat er onder wegatletiek het volgende wordt verstaan: prestatieve/wedstrijdgerichte loopgroepen die trainen ter voorbereiding op prestatielopen en wegwedstrijden zoals marathons. De baanatletiek bestaat uit meerdere disciplines, waarvan de atletiekverenigingen binnen dit onderzoek het volgende aanbieden: 1) de looponderdelen (100/200/400m sprint, horden, estafette, midden-lange en lange afstand en evt. steeplechase) 2) werponderdelen (kogel-, discus- en speerwerpen en kogelslingeren) 3) springonderdelen (ver-, hinkstap-, hoog- en polsstokhoogspringen).

Binnen de baanatletiek is er daarnaast een onderverdeling in jeugdathletiek (5 t/m 19 jaar), senioren en masters. De verdeling van groepen wordt gemaakt op basis van leeftijdscategorieën³. Peter, die 70 jaar oud is, illustreert als voorzitter de organisatie van de baan- en wegatletiek binnen atletiekvereniging Run2go:

De baanatletiek zegt soms ja wij zijn 14 sporten in plaats van 1 en d'r is toch wel hele grote verschillen tussen de wegatletiek en de baanatletiek dat zijn eigenlijk twee zelfstandige onderdelen (...) bij de baanatletiek kun je ook een belangrijk onderscheid maken tussen ja de atleten vanaf A, B senioren aan de ene kant (...) en de jeugd waarbij een groot deel meer recreatief bezig is en masters (...) en dat maakt het ook complex want die belangen van die verschillende onderdelen die zijn ook uiteenlopend (Peter, voorzitter atletiekvereniging Run2go, 2024).

Volgens Peter ziet de baanatletiek zichzelf als 14 sporten en wordt de wegatletiek binnen atletiekvereniging Run2go gezien als één sport. Peter ervaart dat de organisatie van de hoofdafdeling atletiek complex is, omdat de belangen van de baan- en wegatletiek uiteenlopend zijn. De complexiteit in de hoofdafdeling atletiek wordt door de andere respondenten ook opgemerkt in de vorm van het gebruik van de atletiekbaan door de verschillende trainingsgroepen in de baanatletiek en loopgroepen in de wegatletiek en de discussies over de contributie van het lidmaatschap voor de verschillende trainingsgroepen en loopgroepen.

Hoofdafdeling loopsport

De hoofdafdeling loopsport bestaat uit het recreatief hardlopen en sportief wandelen. Binnen de atletiekverenigingen bestaan de trainingsgroepen in de hoofdafdeling loopsport uit loopgroepen en wandelgroepen. De loopgroepen binnen het recreatief hardlopen verschillen van de loopgroepen binnen de wegatletiek in het recreatief beoefenen van het hardlopen. De focus ligt dus niet zozeer op het trainen naar een hardloopwedstrijd toe. De loopgroepen en wandelgroepen worden overigens ingedeeld op loop/wandelafstand en de snelheid van de loper.

³ De leeftijdscategorieën binnen atletiek zijn: C-/mini-pupillen (6 tot 8 jaar), B-pupillen (9 jaar), A-pupillen (10 tot 11 jaar), D-junioren (12 tot 13 jaar), C-junioren (14 tot 15 jaar), B-junioren (16 tot 17 jaar), A-junioren (18 tot 19 jaar), Senioren (20 t/m 34 jaar) en Masters (vanaf 35 jaar)

Binnen de hoofdafdeling loopsport zijn er verschillende varianten in trainingsaanbod die door de respondenten als volgt worden aangeduid: recreatief hardlopen, sportief wandelen/ power walken/snelwandelen en Nordic walken.

Hoofdafdeling aangepast sporten

Naast de baan- en wegatletiek en loopsport is er nog een derde aanbodscategorie: aangepast sporten ofwel Special Sports. Binnen het aangepast sporten valt o.a. het sportaanbod Frame Running en Running Blind. Frame Running houdt het hardlopen met behulp van een frame in en wordt gedaan door mensen met een lichamelijke beperking (Atletiekunie, 2024a). Running Blind houdt het hardlopen in voor mensen die blind of slechtziend zijn (Atletiekunie, 2024b).

Tevens zijn er atletiekverenigingen die verschillende beweggroepen hebben opgezet voor mensen die net wat extra aandacht/ondersteuning nodig hebben om te kunnen sporten en bewegen. Deze beweggroepen zijn bijvoorbeeld voor mensen met COPD, obesitas etc., maar ook OldStars. OldStars is een initiatief van het Nationaal Ouderenfonds en het Ministerie van VWS om ouderen op een laagdrempelige manier in beweging te houden door middel van aangepaste loopvormen en accent op coördinatie en kracht. Tevens biedt OldStars hun de mogelijkheid om de sociale voordelen van het verenigingsleven, zoals het met plezier samen sporten, te ervaren (Atletiekunie, 2024c).

Thema 1: Trainings- en wedstrijdaanbod

In dit thema ga ik verder in op bovenstaand overzicht (figuur 1) die de hoofdafdelingen en de verschillende onderdelen binnen de atletieksport weergeeft. Dit overzicht is belangrijk om de diversiteit in het trainingsaanbod te kunnen duiden en te presenteren in relatie tot inclusiviteit. Aangezien het overzicht vrij breed is, presenteer ik na het trainingsaanbod in relatie tot inclusiviteit alleen het sportief wandelen en Frame Running als trainingsaanbod die op basis van de interviews te linken zijn aan de begrippen inclusie, *sense of belonging* en (somatische) norm die als centrale begrippen in het theoretisch kader zijn besproken. Daarnaast gaat dit thema in op wedstrijdaanbod. Hierbij gaat het om het wedstrijdaanbod voor frame runners en een inclusiviteitsvraagstuk over het wedstrijdaanbod voor transgender atleten.

Trainingsaanbod: aanbod in relatie tot inclusiviteit

Het trainingsaanbod binnen de atletiekverenigingen in dit onderzoek is divers voor verschillende leeftijdsgroepen en voor mensen met een lichamelijke, verstandelijke, visuele en auditieve beperking (Atletiekunie, 2024d). Zo blijkt uit de interviews dat jongeren vanaf 5/6 jaar kunnen beginnen bij de baanatletiek en ouderen op latere leeftijd veelal gaan wandelen of aangepaste loopvormen doen zoals OldStars. Theo illustreert het diverse trainingsaanbod binnen atletiekvereniging Run2go in relatie tot inclusiviteit:

Iedereen (...) die moet hier kunnen komen van (...) ik wil wat doen en dat kan, dus wie je bent, wat je bent, hoe je bent als je maar iets ontdekt wat je kan gaan doen, bewegen en dat is op allerlei manieren van heel fanatiek topsport doen hier tot en met Frame Running, wandelen, Running Blind, Old Stars (Theo, lid/trainer atletiekvereniging Run2go, 2024).

Ingezoomd op het diverse trainingsaanbod viel uit de data op dat 4 van de 7 atletiekverenigingen in dit onderzoek aangepast sporten voor mensen met een beperking aanbieden in de vorm van Frame Running en/of Running Blind. Eén atletiekvereniging is overigens dit jaar bezig om Frame Running aan te bieden binnen de vereniging.

Het bieden van divers trainingsaanbod aan verschillende leeftijdsgroepen en aan mensen met verschillende beperkingen, maakt het mogelijk dat een atletiekvereniging in de breedte groeit en toegankelijk is. In relatie tot de algemene bevinding dat de respondenten alleen benadrukken dat iedereen welkom is, laat het divers aanbod voor verschillende leeftijdsgroepen en verschillende beperkingen dus zien dat er wel actief iets mee wordt gedaan.

Het welkom voelen komt terug in onderstaande citaat waar Simone, die 45 jaar oud is en aan Frame Running doet bij atletiekvereniging Run2go, aangeeft hoe zij bij atletiekvereniging Run2go terecht is gekomen:

(...) ik had zelf een mailtje gestuurd, omdat ik bij Frame Running Nederland terecht was gekomen en toen zag ik dat ze het {Frame Running} aanboden bij atletiekvereniging Run2go. Maar dat was op dat moment alleen nog voor kinderen, maar ik kreeg direct een mailtje terug (...) van we vinden het heel leuk om je te verwelkomen en we hadden eigenlijk al het idee om te starten met een volwassene groepje, maar je bent ons eigenlijk een beetje voor en toen werd ik uitgenodigd om het te komen uitproberen (...) ik werd wel echt heel erg warm welkom geheten, dus dat vond ik heel mooi en bijzonder ook (Simone, lid atletiekvereniging Run2go, 2024).

Naast Simone hebben drie andere respondenten het over het welkom zijn van sporters met een beperking binnen de atletiekvereniging, maar hierin zit het verschil met Simone dat de respondenten voor andere atleten met een beperking spreken, vandaar dat bovenstaand citaat is gepresenteerd om het perspectief van Simone weer te geven in het welkom voelen binnen atletiekvereniging Run2go. Het citaat geeft weer dat het trainingsaanbod alleen voor kinderen met een beperking was en dat met de komst van Simone atletiekvereniging Run2go anticeerde in het aanbod van Frame Running voor volwassenen met een beperking.

Gezien de definitie van inclusiviteit door Harmon (2020) neemt het diverse trainingsaanbod binnen de atletiekverenigingen in dit onderzoek sociale barrières weg voor mensen met verschillende beperkingen. Daarnaast geeft het divers trainingsaanbod niet alleen een plek voor gender lichamen, maar ook voor lichamen van mensen met verschillende beperkingen.

Dit verbreedt de kijk op lichamen die in het boek van Puwar (2004) gericht is op gender (man/vrouw) en ras naar lichamen van mensen met een lichamelijke, verstandelijke, visuele en/of auditieve beperking. Echter, stelt Puwar dat sociale ruimtes, in dit geval een atletiekvereniging, als niet neutraal gezien kan worden omdat deze al vanuit historisch oogpunt zijn gevormd en door mensen zijn ingenomen.

Binnen de context van atletiekverenigingen zijn deze op basis van de data veelal ingenomen door witte mannelijke en vrouwelijke atleten zonder handicap en zijn atleten met een beperking of atleten met een niet-witte etnische achtergrond ondervertegenwoordigd. Hierdoor kunnen witte mannelijke en vrouwelijke atleten zonder handicap als de norm worden gezien binnen een atletiekvereniging en kunnen atleten met een beperking of een niet-witte etnische achtergrond gestigmatiseerd worden als een buitenstaander (Puwar, 2004) binnen een atletiekvereniging en daardoor uitgesloten worden.

Gelinkt aan de onderzoeksvraag komt hier een heersende (somatische) norm binnen een atletiekvereniging voor van witte mannelijke en vrouwelijke atleten zonder handicap. Hoe dit bijdraagt aan het thuisgevoel van leden met bijvoorbeeld een niet-witte etnische achtergrond of een beperking wordt over het algemeen niet duidelijk uit de interviews, maar de heersende (somatische) norm van witte mannelijke en vrouwelijke atleten zonder handicap in relatie tot het thuisgevoel van een frame runner komt in een volgend stuk terug.

Trainingsaanbod: sportief wandelen

Het sportief wandelen valt binnen de hoofdafdeling loopsport en is anders dan een stukje wandelen, doordat men stevig doorwandelt in een tempo rond de 5 tot 7 kilometer per uur. Sportief wandelen is voor iedereen die aan zijn of haar fitheid wil werken (Sportief op Stap Wandeltraining, 2024). Uit de interviews komt naar voren dat ouderen over het algemeen gezonder oud willen worden en daardoor steeds meer bewegen.

Door de behoefte van ouderen om te bewegen leidt dit onder andere binnen de atletiekverenigingen in dit onderzoek tot het aanbieden van sportief wandelen. Raymond is 49 jaar oud en is ongeveer 4/5 jaar bestuurslid bij atletiekvereniging Trackstars en beschrijft de reden voor het aanbieden van sportief wandelen binnen de atletiekvereniging:

We zijn een aantal jaar geleden begonnen met de wandelgroep bewust omdat we merkten ook dat niet iedereen meer kan rennen, omdat we toch ook wat ouder aan het worden zijn. Mensen die geblesseerd zijn kunnen daardoor ook betrokken blijven actief bij de vereniging door mee te gaan met het sportwandelen wat we hebben om zo weer bij de vereniging te blijven en op te kunnen bouwen naar het ren niveau, maar d'r zijn ook mensen die zeggen van ik red het niet meer om alleen maar te rennen dan ga ik een stapje terug doen (...) maar ik kan wel daardoor lid blijven (Raymond, bestuurslid atletiekvereniging Trackstars, 2024).

Bovenstaand citaat geeft weer dat atletiekvereniging Trackstars inspeelt op de vergrijzing binnen hun vereniging, doordat zij opmerkten dat er leden zijn die niet meer kunnen rennen en/of geblesseerd zijn. De vergrijzing in relatie tot passend trainingsaanbod werd door twee andere atletiekverenigingen ook genoemd. Uit het interview met Raymond is overigens naar voren gekomen dat de gemiddelde leeftijd binnen atletiekvereniging Trackstars boven de 50 jaar ligt en door het aanbieden van sportief wandelen kunnen de oudere leden zowel lid zijn als betrokken blijven binnen de atletiekvereniging.

Het behoud van oudere leden kan bijdragen aan de lange termijn binding van ouderen aan de atletiekvereniging en zodoende kan dit gelinkt worden aan de *belonging* niveau van sociale locaties zoals beschreven door Yuval-Davis (2006).

In het kader van inclusiviteit en diversiteit kampen ouderen met leeftijdsdiscriminatie. Volgens Webb, Stratas en Karlis (2017) werd *ageism* ofwel leeftijdsdiscriminatie voorheen gezien als een onaangenaam sociaal probleem, doordat jongere mensen een persoonlijke afkeer en negatieve stereotypes hadden jegens het ouder worden door dit te zien als een ziekte of handicap. De heersende sociaal-culturele houding versterkte overigens de perceptie dat ouderen zich zouden terugtrekken in een rustig en inactief leven en daardoor werd het sporten door ouderen als ongebruikelijk gezien.

De heersende sociaal-culturele houding, de persoonlijke afkeer en negatieve stereotypes jegens het ouder worden typeren de heersende (somatische) normen volgens Puwar (2004) die in dit geval ouderen niet als de norm zien voor het sporten. Webb et al. (2017) stellen dat de groei in onderzoeken wijst op de gezondheidsrisico's van een sedentaire levensstijl en het belang van het omarmen van fysieke activiteit op elke leeftijd heeft bijgedragen aan een positievere houding ten opzichte van het ouder worden. Het belang van het omarmen van fysieke activiteit op elke leeftijd komt bij elke atletiekvereniging in dit onderzoek naar voren door het aanbieden van sportief wandelen.

In tegenstelling tot Webb et al. (2017) die een positieve ontwikkeling laten zien in leeftijdsdiscriminatie buiten Europa schetst Stammes (2024) dat sportseniorisme (de leeftijdsdiscriminatie van ouderen) binnen Nederland negatieve gevolgen heeft voor de levenskwaliteit en mentale gezondheid van ouderen en dat ouderen door seniorisme gestigmatiseerd en uitgesloten worden van de samenleving.

De stigmatisering en uitsluiting van ouderen komt overigens niet terug in de data van dit onderzoek, maar geeft wel aan dat er negatieve gevolgen van stigmatisering en uitsluiting van ouderen kunnen zijn in de sport. Hierdoor is het relevant dat atletiekverenigingen trainingsaanbod hebben voor ouderen zoals het sportief wandelen.

Gekeken naar de onderzoeksvraag geeft het aanbieden van sportief wandelen binnen atletiekverenigingen de uitstraling dat ouderen ook steeds meer tot de norm gaan behoren en mogelijk levert dit een positieve bijdrage aan de houding van jongere mensen jegens het ouder worden en wordt uiteindelijk het belang van fysieke activiteit op elke leeftijd omarmt (Webb et al., 2017, p.13).

Aanvullend op het sportief wandelen als trainingsaanbod stelt Theo, die 78 jaar oud is en bijna 60 jaar lid is en 50 jaar lang training geeft binnen atletiekvereniging Run2go, dat het sportief wandelen erg aan het opkomen is, omdat het makkelijker gaat dan hardlopen.

Volgens Theo loop je meer risico op blessures met hardlopen dan met sportief wandelen en daarom is hij van mening dat het kansen voor de Atletiekunie biedt om het sportief wandelen uit te breiden en erbij te nemen in het sportaanbod, aangezien het sportief wandelen op allerlei niveaus gedaan kan worden en meerdere doelgroepen kan aantrekken. Verder haakt Theo in op een ander voordeel van sportief wandelen, namelijk dat het eenzaamheid verhelpt:

Ik heb zelf gewoon ontdekt in mijn groepen (...) want dat is ook één van de dingen die steeds meer ontstaan mensen die eenzaam zijn. Daar kom je dan ook achter weet je van ja dan wordt de club voor hen al helemaal belangrijk, want hier kunnen ze alles kwijt. (...) Hier zijn ze altijd welkom en hier voelen ze zich niet eenzaam (...) die mensen gaan bijna net zoveel keer komen als wat ik nu training geef (Theo, lid/trainer atletiekvereniging Run2go, 2024).

Bovenstaand citaat illustreert het verhelpen van eenzaamheid binnen atletiekvereniging Run2go door het aanbieden van sportief wandelen. Binnen de andere atletiekverenigingen in dit onderzoek komt dit voordeel van sportief wandelen niet terug, maar wordt wel de betrokkenheid en behoud van oudere leden genoemd.

Het verhelpen van eenzaamheid impliceert in bovenstaand citaat het *belonging* niveau van identificaties en emotionele gehechtheid van individuen aan verschillende collectieven en groeperingen (Yuval-Davis, 2006), doordat de mensen die zich eenzaam voelen zich emotioneel gaan hechten aan de wandelgroep en aan de atletiekvereniging. Dit heeft volgens Theo tot gevolg dat men vaker naar de atletiekvereniging gaat, omdat zij zich daar welkom voelen. Het welkom/thuis voelen in relatie tot een plaats, in dit geval de atletiekvereniging, sluit tevens aan bij het begrip *belongingness* van Duyvendak (2011).

Trainingsaanbod: Frame Running

Terugkomend op het trainingsaanbod voor mensen met een beperking dat in het vorige stuk werd besproken, bieden 4 van de 7 atletiekverenigingen Frame Running aan als trainingsaanbod binnen de hoofdafdeling aangepast sporten. De Frame Running trainingsgroepen binnen deze atletiekverenigingen trainen over het algemeen los van de andere trainingsgroepen op de atletiekbaan. Zoals eerder besproken houdt Frame Running het hardlopen met behulp van een frame in en dit wordt gedaan door mensen met een lichamelijke beperking (Atletiekunie, 2024).

De Frame Running trainingsgroepen zijn net zoals de trainingsgroepen in de baanatletiek opgedeeld in leeftijden. Echter, hebben de Frame Running trainingsgroepen bij atletiekvereniging Run2go een bijzondere leeftijdsindeling. Zo gaf Simone, die 45 jaar oud is en zelf aan Frame Running doet, aan dat er binnen atletiekvereniging Run2go twee trainingsgroepen zijn: één jeugdgroep met frame runners jonger dan 13 jaar en één volwassenengroep/13+ groep.

Dit is bijzonder, omdat de baanatletiek, zoals beschreven in de introductie, negen leeftijdscategorieën kent (van C-pupillen tot masters) en de 13+ groep zowel bestaat uit jonge frame runners als (jong) volwassen frame runners die samen trainen. De 13+ groep waar Simone in traint telt vijf leden en ze beschrijft haar trainingsgroep als volgt:

Je wordt niet anders behandeld ofzo, behalve dat ik het jammer vind dat het groepje waarin ik zit klein is en in niveau verschillen heel groot (...) dus en daardoor heb ik soms het gevoel dat ik niet helemaal toekom aan mijn eigen wat ik zelf zou kunnen. (...) qua niveau verschil zou het wel prettig zijn als je meerdere groepjes kan maken zeg maar, maar daarvoor hebben we niet genoeg trainers en niet genoeg middelen (...) (Simone, lid atletiekvereniging Run2go, 2024).

Bovenstaand citaat geeft weer dat Simone de 13+ groep als klein ervaart en de niveauverschillen binnen deze groep heel groot zijn. De niveauverschillen binnen de groep zijn te verklaren door de diversiteit in leeftijd en het verschil in beperking dat volgens Simone erg uiteenlopend is. Dit geeft haar dan ook het gevoel dat ze niet helemaal toekomt aan wat ze zelf zou kunnen.

Het niet helemaal toekomen aan wat ze zelf zou kunnen, komt ook tot uiting op de baan, doordat Simone de ongeschreven regels binnen atletiekvereniging Run2go omschrijft als het altijd moeten wijken voor andere trainingsgroepen op de baan: ‘‘Maar dan uiteindelijk moeten wij toch altijd (...) hebben we nooit één ronde die we gewoon helemaal (...) lopen, maar moeten wij eigenlijk tussen de groepen door laveren om een beetje een normale ronde te kunnen maken’’ (Simone, lid atletiekvereniging Run2go, 2024).

Tegenover de ongeschreven regel van het altijd moeten wijken op de baan die Simone in bovenstaand citaat beschrijft, staan de geschreven baanregels die vier respondenten als norm binnen hun atletiekvereniging benoemen om de omgang tussen de verschillende trainingsgroepen in goede banen te leiden, zodat er onderling rekening met elkaar wordt gehouden.

De baanregels houden in grote lijnen in dat baan 1 altijd vrijgelaten moet worden voor de snelle lopers en het uitlopen gebeurt op baan 7 en 8. In de baanregels valt overigens op dat het gebruik van de baan door bijvoorbeeld frame runners niet wordt genoemd en hoe er rekening met deze trainingsgroepen wordt gehouden.

Dit impliceert dat de baanregels zijn gemaakt met de reguliere (mannelijke en vrouwelijke) atleten als norm en dat er binnen deze baanregels geen ruimte is voor frame runners.

Vanuit Puwar (2004) gezien worden lichamen, waaronder die van mensen met een handicap als wel of niet behorend gezien op een bepaalde plek. In de context van de atletiekbaan behoren frame runners niet tot de norm van lichamen die geen aangepast sporten behoeven en daardoor kunnen zij gezien worden als ‘minder passend’ (*out of place*) op de atletiekbaan en kunnen zij zich dus minder gewaardeerd voelen. Echter kan er niet op basis van één ervaring gesteld worden dat frame runners zich mogelijk minder gewaardeerd voelen op de baan. Verder onderzoek zal moeten aantonen of dit de ervaring is van meerdere frame runners.

Wedstrijdaanbod: Frame Running

Aansluitend op het trainingsaanbod voor de Frame Running trainingsgroepen binnen atletiekvereniging Run2go dat hierboven is beschreven, zoom ik hier in op het wedstrijdaanbod voor de Frame Running trainingsgroepen. Uit het interview met Simone is naar voren gekomen dat er een groepsapp is waar zowel de jeugdgroep jonger dan 13 jaar als de volwassenen groep/ 13+ groep in zitten en binnen deze groepsapp worden alle wedstrijden en lopen besproken waar de frame runners aan mee kunnen doen.

Eén van de wedstrijden waar de frame runners van beide trainingsgroepen aan mee mogen doen en die Simone bespreekt in het interview zijn de clubkampioenschappen binnen atletiekvereniging Run2go. De Frame Running onderdelen bij de clubkampioenschappen staan los van de andere onderdelen. Hierdoor strijden de frame runners alleen onderling tegen elkaar. Simone zou graag zien dat de Frame Running onderdelen tijdens een clubkampioenschap worden geïntegreerd in de overige onderdelen:

(...) ik weet niet of dat kan, ook gewoon qua tijden en dat soort dingen, maar in die ideale wereld zou ik dat wel gemengd willen zien (...) dat je niet altijd als een soort apart hoofdstuk (...) een soort aparte wedstrijd hebt (Simone, lid atletiekvereniging Run2go, 2024).

Het zelf organiseren van wedstrijden door atletiekverenigingen, zoals de clubkampioenschappen, waarbij de Frame Running onderdelen los staan van de overige onderdelen illustreert vanuit het perspectief van Simone dat de Frame Running trainingsgroepen mogelijk als een ‘apart’ onderdeel worden gezien binnen een atletiekvereniging en daardoor niet passen in de norm van de vereniging. Binnen 4 van de 7 onderzochte atletiekverenigingen die Frame Running aanbieden, komt Frame Running als ‘apart’ onderdeel terug in het trainingsaanbod, doordat de Frame Running trainingsgroepen binnen deze atletiekverenigingen over het algemeen los van de andere trainingsgroepen trainen op de atletiekbaan.

Hierin is er een heersende norm vanuit het trainingsaanbod dat het Frame Running als ‘apart’ aanbod wordt gezien en dit vertaalt zich door in het apart organiseren van wedstrijden, zoals een clubkampioenschap waarin de Frame Running onderdelen los staan van de overige onderdelen.

Naast de clubkampioenschappen benoemt Simone een andere wedstrijd, namelijk de CPC loop waar niet alleen frame runners, maar ook andere deelnemers met een beperking aan mee mogen doen (NN CPC Loop Den Haag, 2024b):

En dat wordt ook echt wel gestimuleerd om daaraan mee te doen (...) behalve dat je alleen maar mee kan doen aan de CPC for all en die is maar 1 km (...) dat vind ik zelf heel jammer, want ik zou heel graag meedoen maar dan gewoon de 5 of de 10 km, maar dat mag nog niet (...) (Simone, lid atletiekvereniging Run2go, 2024).

Bovenstaand citaat illustreert dat frame runners mee mogen doen aan een groot hardloopevenement, namelijk de CPC loop waar jaarlijks circa 40.000 inschrijvingen voor zijn (NN CPC Loop Den Haag, 2024a). De frame runners worden vanuit de *social categorization theory* geclassificeerd als een deelnemer met een beperking (Cunningham, 2019) en dit maakt dat zij mee mogen doen aan de CPC for all die 1km lang is.

Deze classificatie die vanuit de evenementorganisator is vorm gegeven, maakt dat de frame runners behoren tot de groep van andere deelnemers met een beperking (Cunningham, 2019). Enerzijds maakt de classificatie het lichaam van een gehandicapte atleet zichtbaar op een groot hardloopevenement als de CPC loop waarin een frame runner mee mag doen aan de CPC for all en anderzijds maakt het hardloopevenement het lichaam van een gehandicapte atleet onzichtbaar door de sociale dynamiek van infantilisering (Puwar, 2004).

In de context van een gehandicapt atleet houdt de sociale dynamiek van infantilisering in dat een frame runner als veel jonger wordt voorgesteld dan deze in werkelijkheid is. Dit komt terug in de afstand van de CPC for all die gelijk is aan de jeugdloop (NN CPC Loop Den Haag, 2024c) voor kinderen van 0 t/m 10 jaar. Hierdoor wordt een frame runner qua capaciteiten vergeleken met een kind van 0 t/m 10 jaar en als minder bekwaam (Puwar, 2004) neergezet voor bijvoorbeeld de langere afstanden. In het geval van Simone beperkt dit haar tot het meedoen aan een 5 of 10 km wat zij heel graag zou willen.

Qua heersende (somatische) norm wordt een groot hardloopevenement, zoals de CPC loop georganiseerd voor niet-gehandicapte lichamen die de meerderheid vormen en is er op beperkte wijze ruimte voor een gehandicapt lichaam die de minderheid vormt tijdens zo'n hardloopevenement.

Wedstrijdaanbod: inclusiviteit vraagstuk transgender atleten

Op het gebied van diversiteit is er vooral binnen de vorige stukken in dit thema gekeken naar leeftijd en beperkingen. In dit stuk presenteer ik een gender vraagstuk omtrent wedstrijdaanbod en het bieden van faciliteiten voor transgender atleten. Aagje die 44 jaar oud is en twee jaar actief is als secretaris bij AV Roadrunner kampt met het volgende vraagstuk:

(...) is dat er af en toe kinderen zijn die, meiden vooral, die voelen zich meer jongen dan meisje en die moeten dan ja volgens de regels van de Atletiekunie gooien met een gewicht van meiden of met de hoogte op hordes van meiden, maar die willen dat eigenlijk niet, want die voelen zich dan meer jongen en hoe we daarmee om moeten gaan want die zijn inmiddels allebei van atletiek af (...) omdat ze vonden dat zij ook bij de jongens mee moesten kunnen doen, maar daar is natuurlijk het helemaal niet opgericht binnen de atletiek. (...) bij de training konden ze natuurlijk wel gewoon met alles meedoen, omdat je ze dan gewoon met die andere gewichten laat gooien of die andere afstand (...) maar met wedstrijden is het dan gewoon ingewikkeld (Aagje, secretaris AV Roadrunner, 2024).

Bovenstaand citaat geeft het vraagstuk van Aagje binnen AV Roadrunner weer van atleten die zich identificeren als jongen maar bij geboorte als meisje zijn aangewezen en die binnen de trainingen vrij zijn om zichzelf te uiten (Cunningham, 2019) en geen barrière hebben om met een ander gewicht te gooien of de hoogte van een horde aan te passen (Harmon, 2020). Daarnaast stippelt Aagje een belangrijk verschil aan in trainingen en wedstrijden binnen de baanatletiek, doordat atletiekverenigingen over het algemeen zelf de keuze hebben hoe ze de trainingen en de trainingsgroepen binnen een vereniging organiseren en dat er binnen wedstrijden reglementen zijn waar de deelnemende atletiekverenigingen zich aan moeten houden.

Binnen de atletiekverenigingen in dit onderzoek zijn de trainingsgroepen bijvoorbeeld gemixt in mannen en vrouwen en zijn er binnen wedstrijden categorieën op basis van leeftijd en een binaire verdeling in gender (man en vrouw). Gezien de wedstrijdreglementen vanuit World Athletics (2023) mogen transgender mannen met een verklaring meedoen aan internationale wedstrijden en mogen transgender vrouwen alleen meedoen aan internationale wedstrijden als zij hun puberteit niet als man hebben doorgebracht. Vanuit de reglementen van de Atletiekunie (2024e) mogen transgender mannen en vrouwen in de breedtesport meedoen middels een dispensatie.

Deze reglementen die een verdeling in mannen en vrouwen hanteren, vormen gezien het wedstrijdreglement hoofdzakelijk een belemmering voor transgender vrouwen om mee te doen aan internationale wedstrijden. Vanuit Puwar (2004) wordt het mannen lichaam gezien als de norm en zijn zij in de context van de atletieksport van nature beter en sterker, waardoor een transgender vrouw als een bedreiging wordt gezien binnen de vrouwen categorie, omdat deze een natuurlijke voorsprong zou hebben ten opzichte van cis vrouwen.

Een transman daarentegen wordt niet als dreiging gezien in de wedstrijden, omdat diegene van oorsprong een vrouwen lichaam heeft gehad. Hierdoor kunnen transvrouwen zich niet identificeren met de groep waar zij zich mee zouden willen identificeren, namelijk de vrouwencategorie (*belonging*).

Raymond vult over de organisatie van wedstrijden en atleten die in transitie zijn het volgende aan:

(...) waar je tegenaan loopt is bijvoorbeeld mensen die in transitie zijn (...) en nog niet de hele transitie hebben doorlopen dat die het als moeilijk ervaren om dan om te kleden in de kleedkamer (...) en dat zien we ook met de x run. Daar zijn we ook bezig geweest met van hoe kunnen we dat in goede banen leiden dat we een categorie x mogelijkheid hebben en de faciliteiten (Raymond, bestuurslid atletiekvereniging Trackstars, 2024)

Aagje sprak zich ook uit over kleedkamers voor transgender atleten in de toekomst. AV Roadrunner heeft momenteel alleen mannen kleedkamers en vrouwen kleedkamers en de enige uitwijkmogelijkheid voor transgender atleten is het omkleden in de invalidentoilet of het thuis omkleden. Daarom zou de atletiekvereniging wellicht in de toekomst één kleedkamer kunnen gebruiken om een gender neutrale kleedkamer te maken.

Verder licht Aagje toe: “Ik denk dat altijd wel oplossingen zijn of gevonden kunnen worden, maar doordat de vraag er nu nog niet ligt, hoef je dat natuurlijk niet te doen” (Aagje, secretaris AV Roadrunner, 2024). Dit citaat laat zien dat er gedacht wordt aan oplossingen, maar dat er geen actie wordt ondernomen en dit sluit aan bij de algemene bevinding dat de respondenten in dit onderzoek benadrukken dat iedereen welkom is, maar hier niet actief iets mee doen. Vanuit de norm gezien is een atletiekvereniging ingericht en gevormd (Puwar, 2004) door mannelijke atleten en dit zorgt er mogelijk voor dat er niet zo snel gedacht en gehandeld wordt vanuit de optiek van een transgender atleet, tenzij deze zelf de vraag neerlegt bij het bestuur.

Hierin wordt niet in acht genomen dat het voor een atleet die in transitie is lastig kan zijn om de vraag zelf bij het bestuur neer te leggen. Dit heeft onder andere te maken met de ondervertegenwoordiging van transgender atleten binnen atletiekverenigingen en mogelijke onveiligheidsgevoelens die volgens de LHBT monitor (2018) in algemene zin hoger ligt bij transgenders.

Thema 2: Cultuur en normen

In dit thema staan de cultuur en normen binnen de atletiek en atletiekverenigingen centraal. Eerst zal hieronder de cultuur en normen binnen de atletiek worden gepresenteerd in samenhang met een aantal respondenten die de cultuur binnen een atletiekvereniging beschrijven als een open/sociale cultuur. Daarna volgt de cultuurbeschrijving van drie atletiekverenigingen die de cultuur binnen hun atletiekvereniging beschrijven als familie cultuur. Tot slot zullen in dit thema de normen binnen atletiekverenigingen worden beschreven. Deze normen worden in dit thema uitgedrukt in geschreven en ongeschreven regels.

Cultuur binnen de atletiek en een open/sociale cultuur binnen atletiekverenigingen

In de interviews kenmerken drie respondenten de atletieksport als een individualistische sport, maar door het verenigingsleven is de sport minder individualistisch geworden, doordat de sport samen in trainingsgroepen wordt beoefend en er vanuit atletiekverenigingen wordt geïnvesteerd in de verbondenheid tussen leden door bijvoorbeeld onderling een drankje te doen. Hierdoor kenmerken meerdere respondenten de cultuur binnen een atletiekvereniging als open en sociaal. Hendrik, die 72 jaar oud is en voorzitter is bij atletiekvereniging All Together, zag dan ook als verbeteractie om het kantinebeheer aan te pakken, zodat de kantine steeds meer zou dienen als ontmoetingsplek voor leden, echter blijkt dit lastig door de cultuur van de atletieksport in vergelijking tot andere sporten:

D'r wordt zeker in vergelijking met hockeyverenigingen of voetbalverenigingen wordt er zo weinig onder gezet daar dat (...) het is een hele andere cultuur. (...) het zit een beetje in de aard denk ik van de sport of zo dat je, ja je komt daar om te sporten en je (...) je loopt hard en na het hardlopen of na het hoogspringen, verspringen dan ja dan ga je weer naar huis (...) (Hendrik, voorzitter atletiekvereniging All Together, 2024).

In bovenstaand citaat beschrijft Hendrik het individualistische aspect van de atletieksport, namelijk het komen naar een sportvereniging om je discipline in de sport te beoefenen en het daarna naar huis gaan. Drie andere respondenten beschreven ook het individualistische aspect van de atletieksport door het beoefenen van de sport en het daarna naar huis gaan.

Een ander individualistisch element van de atletieksport die uit de data naar voren is gekomen, is het presteren. Binnen de sport onderscheiden atleten zich van elkaar door de prestaties die ze leveren en volgens Joost, die 46 jaar oud is en ruim 3,5 jaar coördinator is van de D-junioren (atleten onder de 14 jaar) bij atletiekvereniging Run2go, is hetgeen wat je presteert ongeveer het enige meetbare binnen de atletiek.

In tegenstelling tot het individualistische element en het prestatiegerichte aspect van de atletieksport zoeken sommige atleten in het bijzonder naar het sociale aspect. Eén van die respondenten is Raymond die voorheen bij een andere atletiekvereniging trainde waar hij het sociale aspect miste binnen de groep en zich een vreemde eend binnen de vereniging voelde. Hierdoor werd hij lid bij atletiekvereniging H die voor de lhbtqia+ gemeenschap staat:

(...) dat ging heel erg binnen de groep waarbij ik zat prestatiegericht alleen maar over hoeveel minuten per kilometer gaan we rennen en wat is de volgende wedstrijd en ja daar had ik niet de aansluiting bij (...) en toen ik hier voor de eerste keer ging trainen had ik ook echt het gevoel van wauw. Dit is niet alleen maar prestatiegericht. Iedereen wordt welkom geheten als nieuweling en daarna is het van we gaan nog even wat drinken na de training ga gezellig mee als je wil (Raymond, bestuurslid atletiekvereniging H, 2024).

Bovenstaand citaat toont dat Raymond zich niet kon vinden in het prestatiegerichte aspect binnen de andere atletiekvereniging en zich veel meer kon vinden in het sociale aspect bij atletiekvereniging H. Dit impliceert dat de heersende norm bij de andere atletiekvereniging gericht is op prestaties en dat Raymond buiten deze norm valt omdat het prestatieve aspect voor hem niet meer zo hoeft: ‘Dus in dat opzicht hoeft dat niet meer ook, want dat gaat het toch niet worden alleen gewoon voor je plezier en lekker goed rennen dat is wel belangrijk.’ (Raymond, bestuurslid, 2024).

Daarnaast was het sociale aspect voor Raymond ook gericht op het weer connecties krijgen met de lhbtqia+ gemeenschap. Het willen behoren tot de lhbtqia+ gemeenschap binnen atletiekvereniging H sluit aan bij het *belonging* niveau van sociale locaties beschreven door Yuval-Davis (2006).

Ondanks de sociale cultuur binnen atletiekvereniging H stelt Raymond dat niet iedereen bij de atletiekvereniging zal komen trainen. Zo stelt Raymond dat de jeugd die wel valt onder de lhbtqia+ gemeenschap minder behoefte lijkt te hebben aan een atletiekvereniging die speciaal voor de lhbtqia+ gemeenschap staat. Dit zou kunnen betekenen dat verenigingen breder gezien meer open staan voor lhbtqia+ sporters en dat jongere mensen minder behoefte hebben aan een lhbtqia+ vereniging.

Verder gekeken naar het prestatiegerichte aspect binnen de atletieksport heeft deze een uitsluitende werking binnen wedstrijden. Zo kwam binnen thema 1 trainings- en wedstrijd aanbod naar voren dat er bij atletiekwedstrijden uitsluiting van transgender atleten voorkomt door de indeling van atleten in gender. Hierbij worden transgender vrouwen vanuit de wedstrijdreglementen van World Athletics (2023) uitgesloten om deel te nemen aan internationale wedstrijden, doordat zij als een bedreiging worden gezien binnen de vrouwen categorie, omdat deze een natuurlijke voorsprong zou hebben ten opzichte van cis vrouwen en daardoor een betere prestatie zouden kunnen neerzetten door die voorsprong. Hierdoor is er mogelijk een link tussen uitsluiting op basis van prestaties en uitsluiting op basis van sociale kenmerken zoals gender. Verder onderzoek zou inzicht kunnen geven hoe deze link bijvoorbeeld zichtbaar is bij transgender atleten.

Cultuur binnen atletiekverenigingen: familie cultuur

Als laatste cultuurbeschrijving zijn er drie atletiekverenigingen die direct of indirect de cultuur binnen de atletiekvereniging beschrijven als familie cultuur. Philip, die 67 jaar oud is en ruim acht jaar voorzitter is bij atletiekvereniging Bliksemsnel, beschrijft deze familie cultuur als volgt:

Nou en als je dan naar onze vereniging kijkt dan is die (...) wordt die (...) kenmerkend bij onze vereniging is dat er heel (...) omdat we al een oude vereniging (...) uiteindelijk 85 jaar oud dat er hele families, dus van opa, moeder, kind, kleinkind allemaal lid zijn of lid zijn geweest (Philip, voorzitter atletiekvereniging Bliksemsnel, 2024).

Bovenstaand citaat illustreert dat er hele families lid zijn of lid zijn geweest binnen atletiekvereniging Bliksemsnel. Een kanttekening die geplaatst kan worden bij het hebben van families binnen een atletiekvereniging is:

Soms is het wel zo dat je weet van nou ik moet die familie wel mee hebben anders gaat het niet gebeuren, dus die hebben op de achtergrond best wel veel invloed, omdat ze ook oud bestuurslid zijn of in allerlei commissies gezeten hebben of zitten dan heb je wel een onderliggende machtsstructuur (...) (Philip, voorzitter atletiekvereniging Bliksemsnel, 2024).

Het citaat van Philip laat zien dat families op de achtergrond best veel invloed hebben binnen atletiekvereniging Bliksemsnel. Dit komt mede doordat deze zich vestigen/hebben gevestigd binnen de vereniging door het vervullen van sleutelposities zoals het zijn van een bestuurslid of commissielid binnen de atletiekvereniging. Het vervullen van sleutelposities door families sluit aan bij het proefschrift van Van Slobbe (2019) waarin hij de gevestigden-buitenstaanders theorie van Elias (2005) beschrijft.

Hierin wordt gesteld dat groepen die langere tijd samenhang hebben in de vorm van sociale ouderdom en interne cohesie zichzelf zien als superieur en nieuwkomers beschouwen als bedreiging van hun positie. Een hogere mate van interne cohesie en sociale controle maakt het voor de groep gevestigden zoals de families die lid zijn binnen een atletiekvereniging mogelijk om sleutelposities te monopoliseren en nieuwkomers te stigmatiseren tot buitenstaanders (Van Slobbe, 2019, p.11). Het vervullen van sleutelposities door gevestigden wordt ook door twee respondenten genoemd, maar dan in de vorm van leden die al lang lid zijn en in de ledenraad of bestuur zitten/hebben gezeten.

Verder onderzoek zou kunnen aantonen in hoeverre er sprake is van het monopoliseren van sleutelposities door gevestigde families/leden die al lang lid zijn en het stigmatiseren van nieuwkomers tot buitenstaanders.

Normen: geschreven en ongeschreven regels

In de interviews met leden en bestuursleden van verschillende atletiekverenigingen zijn er een aantal vragen gesteld die betrekking hebben op de normen die heersen binnen een atletiekvereniging. In de vragen zijn de normen gedefinieerd als geschreven en/of ongeschreven regels.

Qua geschreven regels worden gedragsregels zoals het van elkaar afblijven en het niet schelden naar elkaar genoemd en de baanregels die gelden binnen een atletiekvereniging. Uit de data in de Verenigingsmonitor is gebleken dat er uit de benchmark van 59 atletiekverenigingen 14% geen gedragsregels hebben, 37% die wel hebben, maar daar niet actief iets mee doen richting de leden en 49% die wel hebben en deze actief uitdragen naar de leden.

Bijna de helft van de atletiekverenigingen hebben dus gedragsregels en dragen deze actief uit naar de leden. Dit impliceert dat de gedragsregels, die binnen het thema sociaal veilige sportomgeving vallen in het benchmark dashboard van de Verenigingsmonitor, in de beschrijving door de respondenten van het niet schelden naar elkaar en het van elkaar afblijven een sociaal veilige omgeving kan creëren.

De baanregels hebben betrekking op het veilig gebruiken van de baan. Zo dient baan 1 altijd vrijgehouden te worden voor de snelle atleten en worden loopoefeningen of het uitlopen gedaan in baan 7 of 8. In thema 1 trainings- en wedstrijdaanbod is overigens opgevallen dat het gebruik van de baan door bijvoorbeeld frame runners niet wordt genoemd en hoe er rekening met deze trainingsgroepen wordt gehouden. Dit impliceert dat de baanregels zijn gemaakt met de reguliere (mannelijke en vrouwelijke) atleten zonder handicap als norm en dat er binnen deze baanregels geen ruimte is voor frame runners.

Gekoppeld aan de theorie sluiten de gedragsregels en baanregels aan bij de definitie van inclusie door Harmon (2020) waarin het gaat om het creëren van een veilige en gastvrije omgeving, maar laten de baanregels in hoofdstuk 1 zien dat de frame runners volgens Simone altijd moeten wijken voor andere trainingsgroepen op de baan en hierin komt geen gastvrije omgeving terug voor frame runners.

De ongeschreven regels worden door bijna alle respondenten omschreven als het respect hebben voor elkaar. Volgens Peter komt respect voor elkaar tot uiting op de baan: ‘‘ de ongeschreven regel is van nou respecteer elkaar in de sportieve activiteit waar men mee bezig is’’ (...) (Peter, voorzitter atletiekvereniging Run2go, 2024). Tevens komt respect volgens Raymond terug in de omgang met elkaar:

Ik denk wel dat het respect voor elkaar voorop staat. Iedereen mag denken en zijn wie die wil zijn en dat wordt hooggehouden. (...) En ook als je andersdenkend bent dan ja kan er wel gefronst worden of er kan een discussie zijn, maar dat wordt ook geaccepteerd (Raymond, bestuurslid atletiekvereniging Trackstars, 2024).

Bovenstaand citaat waarin het accepteren van elkaar in zit, sluit aan bij de ervaring van Hugo, die 64 jaar oud is en meer dan 20 jaar lid is bij atletiekvereniging Trackstars:

Ja dat is wel de reden dat ik me helemaal thuis voel ja. (...) de achtergrond dat je je zoals middelbare scholier zo onzeker voelde ja dat je ziet dat echt iedereen op zijn niveau en hoe je bouw is (...) ja dat wordt helemaal geaccepteerd ja dat is wel heel fijn ja (Hugo, lid atletiekvereniging Trackstars, 2024).

Hugo geeft in bovenstaand citaat zijn ervaring weer dat hij zich thuis voelt door de ongeschreven regel binnen atletiekvereniging Trackstars van het elkaar accepteren. Een kanttekening hierbij is dat alleen Hugo dit ervaart en het niet duidelijk is in hoeverre dit voor andere leden binnen atletiekvereniging Trackstars geldt. Vanuit de achtergrond van het onzeker voelen is er een emotionele hechtenis aan atletiekvereniging Trackstars door de ervaren acceptatie van Hugo (Yuval-Davis, 2006).

In tegenstelling tot Hugo ervaart Simone de ongeschreven regels binnen atletiekvereniging Run2go als volgt:

(...) ja het enige waar ik een beetje moeite mee heb, is dat het dan toch wel een klein beetje hiërarchisch is in de zin van dat je dus gewoon als deelnemend lid minder te zeggen hebt dan als je een bestuurslid bent of een trainer weet je. Het is wel heel erg in die hiërarchie. (...) Dus in de omgang merk je dat niet zo, maar als je echt iets geregeld wil hebben dan gaat ineens wel die regie werken. (...) En ik heb altijd het idee maar dat kan ook in mijn eigen hoofd zitten, is dat je als beperkte nog harder moet schreeuwen dan iemand anders om iets gedaan te krijgen (Simone, lid atletiekvereniging Run2go, 2024).

Simone illustreert in bovenstaand citaat de hiërarchie in zeggenschap en ervaart daarin dat zij als deelnemend lid minder te zeggen heeft ten opzichte van een bestuurslid of trainer. Dit merkt ze vooral als ze iets geregeld wil hebben. Het gevoel dat ze als gehandicapte atleet nog harder moet schreeuwen dan een atleet zonder handicap om iets gedaan te krijgen, sluit aan bij de beschrijving van somatische norm door Puwar (2004) in het beoordelen en waarderen van het beperkte 'lichaam'.

In dit geval beschrijft Simone het 'lichaam' van een gehandicapte atleet als iemand die minder te zeggen heeft en niet wordt gehoord. Tegelijkertijd valt het lichaam van een gehandicapte atleet in de kwestie van (on) zichtbaarheid die door Puwar (2004) is beschreven als het aan de ene kant zichtbaar zijn, doordat het lichaam van een gehandicapte atleet opvalt binnen een atletiekvereniging en het aan de andere kant onzichtbaar zijn, doordat een gehandicapte atleet mogelijk moeite heeft om als bekwaam en capabel te worden gezien door trainers en bestuursleden die geen handicap hebben.

Thema 3: Bestuur

In dit thema staat het bestuur binnen atletiekverenigingen centraal. Hierin wordt gepresenteerd hoe de sfeer binnen het bestuur is, hoe het bestuur binnen atletiekverenigingen zijn samengesteld, hoe bestuursleden worden geworven, hoe de zichtbaarheid en verbondenheid met het bestuur is en tot slot een inclusiviteit en diversiteit vraagstuk vanuit het bestuur.

Bestuur: sfeer en samenstelling in het bestuur

In de interviews met bestuursleden komt algemeen naar voren dat er in het bestuur een open sfeer is waarbinnen bestuursleden kunnen zeggen wat ze denken en hun meningen kunnen uiten die niet altijd in lijn zijn met elkaar. Hierin stelt Aaron, die 74 jaar oud is en ruim 15 jaar voorzitter is: ‘‘Het is niet zo dat een voorzitter het voor het zeggen moet hebben en wat die zegt moet gedaan worden, dan denk ik (...) ben je op een verkeerde manier bezig’’ (Aaron, voorzitter AV Limbo, 2024).

Bovenstaand citaat illustreert dat Aaron van mening is dat de voorzitter die veelal de eindverantwoordelijkheid heeft voor de gemaakte beslissingen in het bestuur het niet alleen voor het zeggen moet hebben binnen het bestuur. Dit impliceert een gedeelde zeggenschap in het bestuur waarbinnen bestuursleden kunnen zeggen wat ze denken en hierbij gaat het om het wegnemen van barrières (Harmon, 2020) die in deze context gaan om gedeeld zeggenschap hebben en het kunnen zeggen wat je denkt.

Gekeken naar de samenstelling van het bestuur zitten er binnen de besturen van de verschillende atletiekverenigingen zowel mannen als vrouwen. Al zijn vrouwen in de besturen nog wel minder vertegenwoordigd. Peter beschrijft de samenstelling van het bestuur binnen atletiekvereniging Run2go:

Het is wel eenzijdig samengesteld in de zin dat het bijna allemaal witte oudere mannen zijn. Twee dames die zijn wel jong, althans in mijn ogen de één is 30+ en de andere is 40+ die is moeder van pupillen (Peter, voorzitter atletiekvereniging Run2go, 2024).

Peter beschrijft in bovenstaand citaat dat het bestuur eenzijdig is samengesteld in de zin dat het bijna allemaal witte oudere mannen zijn. De kenmerken van een witte en oudere man in het bestuur komen bij de andere atletiekverenigingen in dit onderzoek ook terug. Dit impliceert dat witte oudere mannen zonder handicap de heersende (somatische) norm zijn binnen het bestuur en dat bijvoorbeeld vrouwen, jonge mensen, gehandicapt etc. buiten deze norm vallen en nog een plekje in het bestuur moeten zien te claimen.

In de functie als voorzitter zijn vrouwen ook minder vertegenwoordigd. Zo zijn er in dit onderzoek vier mannelijke voorzitters als respondenten en één vrouwelijke voorzitter. In het interview met Annette, die 52 jaar oud is en twee jaar lang voorzitter is bij atletiekvereniging Blokje Om, kwam het volgende naar voren:

Ik wil niet bepalend zijn en toch merk ik dat ik het onderliggend wel ben. Mensen zijn toch, ja een voorzitter is dan toch leidend merk ik soms. (...) maar dat wil ik niet uitstralen, wil ik ook niet zijn. Ik merk juist de vorige voorzitters waren mannen. Ik ben de eerste vrouw binnen de vereniging. (...) En dat het ja vooral het gevoel van samen ervoor staan en samen oplossingen zoeken dat dat wel de vereniging meer (...) dat dat wel breed wordt uitgedragen (Annette, voorzitter atletiekvereniging Blokje Om, 2024)

Bovenstaand citaat laat zien dat Annette een andere houding heeft in het bestuur waarin ze niet leidend wil overkomen. Voorheen werd dat naar alle waarschijnlijkheid wel gedaan door de vorige voorzitters die mannen waren. Daarnaast brengt Annette een nieuwe dynamiek in het bestuur door het gevoel van het samen ervoor staan en het samen oplossingen zoeken.

Dit sluit aan bij de bevindingen van Den Besten over vrouwen in sportbesturen waarin zij stelt dat vrouwen binnen sportbesturen vaak kansen zien om samen te werken (Schotanus & Vlasveld, 2019). Een kritische opmerking hierbij is wel dat er gedacht wordt in kwaliteiten die passen bij een functie in het bestuur en hierin worden vrouwen en mannen gestereotypeerd op basis van hun kwaliteiten.

Bestuur: Werven bestuursleden

Aansluitend op de samenstelling van het bestuur gebeurt het werven van bestuursleden op twee manieren: via het maken van een vacature of het (via-via) vragen van mensen binnen de atletiekvereniging. Hierbij illustreert Annette hoe dat via-via vragen van mensen binnen de atletiekvereniging gaat: “(...) een beetje via-via vaak gaat het, oh die ken ik wel goed en dan gaat diegene dat vragen of polsen. Zo dat werkt gewoon het beste en het makkelijkst” (Annette, voorzitter atletiekvereniging Blokje Om, 2024).

Het via-via vragen van mensen binnen de atletiekvereniging gebeurt volgens Annette door het vragen van mensen die men goed kent. Hierdoor wordt het via-via vragen van mensen binnen de atletiekvereniging beperkt tot het eigen netwerk. Dit sluit aan bij het artikel van Van Dongen (2020) waarin de auteur stelt dat de kring gesloten blijft door het zoeken van een nieuwe bestuurder binnen het eigen netwerk. Hierdoor blijft de macht bij dezelfde groep mensen door het intact houden van de homogeniteit in de groep en de cohesie binnen het bestuur (Van Dongen, 2020). Dit zorgt er mede voor dat de heersende (somatische) norm van witte oudere mannen zonder handicap in het bestuur in stand wordt gehouden.

Bij het werven van bestuursleden via het maken van een vacature illustreert Philip: “Nee, we kijken puur naar kwaliteit, maar we moeten ook zeggen we zijn heel blij als mensen solliciteren op een functie” (Philip, voorzitter atletiekvereniging Bliksemsnel, 2024).

Het heel blij zijn als mensen überhaupt solliciteren op een functie komt binnen andere atletiekverenigingen in dit onderzoek ook terug en dit sluit aan bij een bevinding van Van Kalmthout en Hoeijmakers (2018) waarin is gebleken dat drie kwart van de sportverenigingen (n=485) in Nederland het al lastig genoeg vinden om competente bestuurders te vinden die iets voor de vereniging willen doen.

Als vervolgvraag in hoeverre er rekening wordt gehouden met de verdeling man-vrouw reageerden de bestuursleden wisselend. Zo kijkt de één (achter de schermen) wel naar de verdeling man-vrouw en de ander niet. Raymond illustreert zowel het niet als het wel kijken naar de verdeling man-vrouw:

(...) we moeten altijd kijken van wie heeft er affiniteit mee om zo'n positie te willen bekleden en dan maakt het in principe niet uit wie of het een man of een vrouw is als iedereen maar vertegenwoordigd kan worden. (...) Maar achter de schermen proberen we d'r wel rekening mee te houden. Hoe ligt die verdeling een beetje gelijkend man-vrouw? (Raymond, bestuurslid atletiekvereniging Trackstars, 2024).

Het achter de schermen kijken naar de verdeling man-vrouw impliceert dat er voorheen geen rekening is gehouden met de heersende (somatische) norm van oudere witte mannen zonder handicap in het bestuur en dat het nu wel wordt gedaan met het idee dat meerdere mensen, waaronder mensen uit de lhbtqia+ gemeenschap binnen de context van atletiekvereniging Trackstars, vertegenwoordigd zijn.

Bestuur: zichtbaarheid en verbondenheid bestuur

De meeste bestuursleden hebben een atletiek achtergrond of zijn nog actief als lid binnen de atletiekvereniging. Hierdoor zijn de bestuursleden vaak op de baan te vinden. Philip vertelt over zijn zichtbaarheid op de baan als voorzitter:

(...) dat is voor mij een belangrijke bron van om energie op te doen. Om gewoon eens lekker langs de kant te staan en met de mensen te praten dan krijg je energie van, want dan hoor je ook van waarom ze het doen en wat ze leuk vinden d'r aan, dus dat is ook wel een beetje mijn stijl dat ik gewoon af en toe lekker tussen de mensen ga staan en gewoon is ga vragen 'hoe gaat het?' en complimenten uitdeel (...) (Philip, voorzitter atletiekvereniging Bliksemsnel, 2024)

Annette gaat zelfs een stap verder in de zichtbaarheid op de baan:

En ik heb zelf, daar ben ik nu een jaar mee bezig om bij alle groepen een keer aan te sluiten en met die mee te trainen, ook de trainingen een keer te doen op de baan van alle groepen (Annette, voorzitter atletiekvereniging Blokje Om, 2024).

Bovenstaande citaten laten zien dat beide voorzitters hun zichtbaarheid tonen op de baan en zodoende contact en binding met de leden zoeken. Tevens zorgt het zichtbaar zijn op de baan ervoor dat de voorzitter weet wat er allemaal speelt en dat wordt door meerdere bestuursleden in dit onderzoek als belangrijk bevonden.

Hierdoor kan een voorzitter bijvoorbeeld makkelijker bijdragen aan het creëren van een veilige en gastvrije omgeving (Harmon, 2020) en zo een eigen bijdrage leveren aan de inclusiviteit binnen een atletiekvereniging.

In tegenstelling tot de zichtbaarheid van voorzitters op de baan om zodoende contact en binding met de leden te zoeken, geeft Simone aan zich weinig verbonden te voelen tot het bestuur en vertelt hierover:

(...) we hebben net een wisseling gehad van een bestuurslid wat eigenlijk verantwoordelijk was ook voor de frame runners, maar dat (...) ik denk dat zij het ook een beetje te druk had zeg maar om met ons heel erg bezig te zijn, maar zij is nu ook, daar is nu niemand anders voor in de plaats, want eigenlijk loopt het contact met het bestuur vooral via de trainers en als je (...) ik heb er de ervaring dat als je zelf iets aan wil geven aan het bestuur dat dat en niet echt aankomt of het moet via de trainers gebeuren en (...). Dat daar heb ik wel eens me niet gehoord gevoeld (...). Dus niet (...) bij de trainers wel zeg maar, maar bij het bestuur heb ik me wel eens niet gehoord gevoeld (Simone, lid atletiekvereniging Run2go, 2024).

Bovenstaand citaat illustreert dat er momenteel geen vertegenwoordiging voor de frame runners in het bestuur zit binnen atletiekvereniging Run2go. Bij de andere atletiekverenigingen in dit onderzoek is er overigens niet naar voren gekomen dat er een bestuurslid is die verantwoordelijk is voor de frame runners. Dit komt mogelijk door de heersende (somatische) norm van witte oudere mannen zonder handicap in het bestuur, waardoor de diversiteit in vertegenwoordiging voor bijvoorbeeld frame runners gering is.

Simone gaf dan ook als tip om de frame runners eens uit te nodigen in het bestuur:

(...) het lijkt me wel goed om en dat hoeft ook niet elke maand en ook niet (...) maar ja gewoon dat wij hier wat dingen verzamelen die wij hebben en dat je gewoon af en toe is praat met elkaar en dat dat gewoon wat opener is (Simone, lid atletiekvereniging Run2go, 2024).

Het uitnodigen van de frame runners in het bestuur en het af en toe praten met het bestuur geeft weer dat er vanuit Simone de behoefte is aan *belonging* op het niveau van identificatie en emotionele gehechtheid van individuen (Yuval-Davis, 2006). Hierbij gaat het om het overdragen van de perceptie van het lid zijn binnen een Frame Running trainingsgroep aan het bestuur, zodat deze weet wat het betekent voor een individu zoals Simone om in zo'n groep te behoren en wat de belangen binnen deze groep zijn.

Inclusiviteit en diversiteit vraagstuk: representatief zijn voor de stad

Uit de interviews is gebleken dat bestuursleden zich ontfermen over inclusiviteit en diversiteit binnen de atletiekvereniging. Uit de resultaten van de Verenigingsmonitor (bijlage 1) komt dit ook enigszins terug, doordat er uit de benchmark van 59 atletiekverenigingen is gebleken dat het beleidsterrein/thema inclusiviteit voor 71,2% wordt belegd in het bestuur. Echter, wordt het beleidsterrein/thema inclusiviteit voor 8,5% als het meest van belang gevonden door de atletiekverenigingen.

Tevens is uit de data in dit onderzoek gebleken dat het vraagstuk alleen gaat om inclusiviteit en diversiteit van verschillende etnische achtergronden en niet om atleten met verschillende beperkingen en/of transgender atleten. Drie van de acht bestuursleden kwamen met de vraag over hoe de atletiekvereniging representatief kan zijn voor de stad waar de atletiekvereniging gevestigd is: “Mensen met een laag inkomen, mensen met een allochtonen achtergrond, een niet-westerse achtergrond die zijn ondervertegenwoordigd. Bij ons in de club in ieder geval wel. Als we kijken naar de bevolking van x dan hè (...)” (Philip, voorzitter atletiekvereniging Bliksemsnel, 2024).

Hendrik schetst hetzelfde beeld, maar geeft een mogelijke verklaring voor het niet representatief zijn voor de stad waar de atletiekvereniging gevestigd is: “Dat we toch een (...) een blanke vereniging zijn met (...) ja de ligging van de vereniging is ook in het wat (...) rijkere deel van x hè tegen x aan” (Hendrik, voorzitter atletiekvereniging All Together, 2024).

Bovenstaand citaat geeft de ligging van de vereniging als reden waarom de atletiekvereniging niet representatief is voor de bevolking in de stad. Daarnaast geven twee respondenten aan dat de cultuur van de mensen met een niet-witte etnische achtergrond een reden is waarom de atletiekvereniging niet representatief is voor de stad, doordat het sporten in verenigingsverband ofwel niet vanzelfsprekend is (volgens respondent 3) ofwel een niet bekend fenomeen is (volgens respondent 10).

Tegelijkertijd kan de typering van het zijn van een ‘blanke vereniging’ een reden zijn voor het niet representatief zijn voor de stad, doordat dit een uitsluiting vormt voor mensen die niet blank zijn. Karin schetst het volgende beeld over de typering van het zijn van een ‘blanke vereniging’ omtrent atletiekvereniging All Together:

Blank, hoog opgeleid, hoog inkomen is naar mijn vermoeden de dominante groep. (...) Ik denk meer dat het zo gegroeid is dat de eerdergenoemde dominante groep, doordat er daar de meeste van zijn dus ook de groep is die de club bestuurt. Dat betekent in de praktijk dus ook dat mensen die niet tot die groep behoren vermoedelijk minder snel lid zullen worden. Als je ergens naartoe gaat waar je je visueel alleen al de vreemde eend in de bijt voelt, dan heb je geen gevoel van ‘behoren’, dan wordt er toch vaak een andere sport gekozen (Karin, ouder lid atletiekvereniging All Together, 2024).

In relatie tot bovenstaand citaat typeren naast Hendrik en Karin drie andere respondenten de atletiekvereniging als ‘blank’ of ‘wit’, doordat de meerderheid van de leden binnen de atletiekvereniging blank zijn en de minderheid niet. In relatie tot Puwar (2004) kunnen leden die niet blank zijn de ervaring hebben dat zij als ‘space invader’ worden gezien binnen een atletiekvereniging, omdat een atletiekvereniging in dit geval gevormd is door blanke leden. Mogelijk draagt dit niet bij aan het thuis gevoel van de niet-blanke leden binnen een atletiekvereniging.

Karin geeft als tip over het vergroten van de inclusiviteit binnen een atletiekvereniging: ‘‘Als je inclusief wilt zijn, dan moet je daar actief op sturen. Actief gaan werven dus ook bij andere bevolkingsgroepen. Ik denk dat er nu alleen algemeen wordt geworven, geen doelgroepencampagne.’’ (Karin, ouder lid atletiekvereniging All Together, 2024).

Een vorm van een doelgroepencampagne is die van atletiekvereniging All Together die één van de grootste atletiek toernooien organiseert en het toernooi onder de aandacht wil brengen bij kinderen in aandachtswijken om op die manier meer leden uit die wijken naar de vereniging te trekken. Hendrik beschrijft het volgende over het initiatief:

Eén van de activiteiten die we nu gepland hebben, dat is dat we rond x (...) ook om wat reclame te maken (...) voor dat toernooi (...) dat we met (...) een oud Olympiër van onze vereniging dat we een zevental scholen langsgaan in die wijken (...) en dat we daar clinics gaan organiseren en dat we (...) uiteindelijk ook bij x (...) als een soort side event (...) de beste sprinters van die scholen tegen mekaar laten strijden (Hendrik, voorzitter atletiekvereniging All Together, 2024).

Het gebruik van een oud olympiër als rolmodel voor de atletiekvereniging maakt het toegankelijk om atletiek ervaringen met kinderen te delen, waardoor zij zich zouden kunnen identificeren met het rolmodel en de desbetreffende sport. Het inzetten van rolmodellen wordt bij atletiekvereniging Run2go ook als initiatief genoemd, maar dan in de vorm van het uitlichten van sportprestaties door atleten op een podium te zetten in aandachtswijken.

Een kanttekening bij het gebruik van rolmodellen is dat een atletiekvereniging zich daarbij niet alleen moet richten op mensen met verschillende etnische achtergronden, maar ook op atleten met verschillende beperkingen en/of atleten die behoren tot de lhbtqia+ gemeenschap, aangezien uit de data in dit onderzoek is gebleken dat er bijvoorbeeld in het trainingsaanbod aandacht is voor deze atleten, maar dat deze door de heersende (somatische) norm van witte mannelijke en vrouwelijke atleten zonder handicap behoren tot de minderheid binnen atletiekverenigingen en zich daardoor mogelijk minder gewaardeerd voelen (Puwar, 2004).

5. Conclusie en discussie

In dit hoofdstuk wordt allereerst de onderzoeksvraag beantwoord. Om de onderzoeksvraag te beantwoorden is er kwalitatief onderzoek gedaan naar de normen en het thuisgevoel van leden binnen atletiekverenigingen. Hierbij is het doel van het onderzoek geweest om inzichtelijk te krijgen welke aspecten van diversiteit en inclusiviteit op dit moment spelen binnen atletiekverenigingen, welke normen daaraan ten grondslag liggen en wat zij doen of niet doen op het gebied van inclusiviteit en *belonging*.

Daarnaast is het doel van het onderzoek geweest om op basis van het onderzoek concrete aanbevelingen aan de atletiekverenigingen te geven. Naast de beantwoording van de onderzoeksvraag volgen een aantal hoofdconclusies die daarna gekoppeld worden aan de thema's trainings- en wedstrijdaanbod; cultuur en normen; en bestuur die uit de resultaten en analyse hoofdstuk zal worden besproken en aan de hand van de resultaten zal worden geïnterpreteerd. Tot slot volgen in dit hoofdstuk de beperkingen van dit onderzoek, aanbevelingen voor vervolgonderzoek en praktische aanbevelingen voor de atletiekverenigingen.

5.1 Conclusie

De onderzoeksvraag die centraal staat in dit onderzoek is: *'Welke (somatische) normen heersen er binnen een atletiekvereniging en hoe draagt dit al dan niet bij aan de sense of belonging van leden en bestuursleden binnen een vereniging?'* Uit dit onderzoek is naar voren gekomen dat er binnen de onderzochte atletiekverenigingen een (somatische) norm heerst van witte mannelijke en vrouwelijke atleten zonder handicap en dat er binnen de verschillende besturen een (somatische) norm heerst van witte en oudere mannen zonder handicap. Hoe beide normen bijdragen aan het thuisgevoel van leden en bestuursleden met bijvoorbeeld een niet-witte etnische achtergrond of een beperking is over het algemeen niet duidelijk naar voren gekomen uit de data in dit onderzoek.

Naast de beantwoording van de onderzoeksvraag zijn er een aantal hoofdconclusies in dit onderzoek. Zo is inclusiviteit en diversiteit binnen de atletieksport eigenlijk niet tot nauwelijks te meten in één aspect van inclusiviteit zoals het thuisgevoel, doordat er per hoofdafdeling en de verscheidenheid in trainingsaanbod verschillende aspecten van inclusiviteit en diversiteit kunnen zijn. Dit maakt de atletieksport complex door de diversiteit in disciplines en trainingsaanbod binnen de hoofdafdelingen atletiek, loopsport en aangepast sporten. Binnen het thema 'trainings- en wedstrijdaanbod' is alleen het trainingsaanbod van het sportief wandelen en het trainings- en wedstrijdaanbod van het Frame Running besproken. Daarnaast is de baanatletiek besproken in relatie tot het trainings- en wedstrijdaanbod voor transgender atleten.

Allereerst is er binnen het trainingsaanbod van het sportief wandelen naar voren gekomen dat ouderen kampen met leeftijdsdiscriminatie, waarin er onder andere een heersende sociaal-culturele houding, persoonlijke afkeer en negatieve stereotypes zijn jegens het ouder worden (Webb et al., 2017) en daardoor worden ouderen niet als de norm gezien voor het sporten (Puwar, 2004). De negatieve stereotypes, stigmatisering en uitsluiting van ouderen als gevolg van de leeftijdsdiscriminatie (Webb et al., 2017; Stammes, 2024) is niet uit de data naar voren gekomen. Daarentegen is het wel mogelijk dat door het aanbieden van sportief wandelen binnen atletiekverenigingen uiteindelijk het belang van fysieke activiteit op elke leeftijd wordt omarmt, doordat het sportief wandelen de uitstraling geeft dat ouderen ook steeds tot de norm gaan behoren.

Ten tweede is er binnen het trainings- en wedstrijdaanbod van het Frame Running naar voren gekomen dat het Frame Running binnen 4 van de 7 atletiekverenigingen als ‘apart’ onderdeel terugkomt in het trainingsaanbod, doordat de Frame Running trainingsgroepen binnen deze atletiekverenigingen over het algemeen los van de andere trainingsgroepen trainen op de atletiekbaan. Hierin is er een heersende norm vanuit het trainingsaanbod dat het Frame Running als ‘apart’ aanbod wordt gezien en dit vertaalt zich door in het apart organiseren van wedstrijden, zoals een clubkampioenschap waarin de Frame Running onderdelen los staan van de overige onderdelen.

Ten derde is er binnen het trainings- en wedstrijdaanbod van de baanatletiek door Aagje een belangrijk verschil opgemerkt in de trainingen en wedstrijden. Zo hebben atletiekverenigingen over het algemeen zelf de keuze hoe ze de trainingen en de trainingsgroepen binnen een vereniging organiseren en zijn er binnen wedstrijden reglementen waar de deelnemende atletiekverenigingen zich aan moeten houden. Gezien de wedstrijdreglementen van World Athletics (2023) en de Atletiekunie (2024e) die een verdeling in mannen en vrouwen hanteren, vormen deze hoofdzakelijk voor transgender vrouwen een belemmering om mee te doen aan internationale wedstrijden.

Als tweede hoofdconclusie benadrukken de respondenten dat iedereen welkom is binnen de atletiekvereniging, maar wordt er niet actief iets mee gedaan. In het thema ‘trainings- en wedstrijdaanbod’ komt deze hoofdconclusie terug, doordat het diverse aanbod voor verschillende leeftijdsgroepen en verschillende beperkingen het tegenovergestelde laat zien. Over Frame Running als trainingsaanbod gaf Simone bijvoorbeeld aan dat het frame runnen binnen atletiekvereniging Run2go door haar mailtje anticipeerde in het aanbod van Frame Running voor volwassenen met een beperking en zij warm welkom werd geheten binnen atletiekvereniging Run2go.

In het thema ‘bestuur’ wordt de tweede hoofdconclusie bevestigd, doordat er bij het werven van bestuursleden via het maken van een vacature volgens Philip wordt gekeken naar kwaliteit. Dit impliceert dat iedereen (bijvoorbeeld vrouwen, jonge mensen, mensen uit de lhbtqia+ gemeenschap en gehandicapten) welkom zijn om toe te treden in het bestuur. Desalniettemin beschrijft Peter het bestuur als eenzijdig met bijna allemaal witte oudere mannen. De kenmerken van een witte en oudere man in het bestuur komen bij de andere atletiekverenigingen ook terug.

Als laatste hoofdconclusie hebben de atletiekverenigingen in dit onderzoek aandacht voor onder andere Frame Running, maar komt er in de verschillende thema’s in de resultaten en analyse hoofdstuk naar voren dat de (somatische) norm er nog is. Zo is in het thema ‘trainings- en wedstrijdaanbod’ opgevallen dat 4 van de 7 atletiekverenigingen het Frame Running als trainingsaanbod bieden, maar dat de frame runners niet worden genoemd in de baanregels en hoe er op de baan rekening wordt gehouden met deze trainingsgroepen.

Bij het wedstrijdaanbod is opgevallen dat frame runners mee mogen doen aan een groot hardloopevenement zoals een CPC loop, maar dat in het geval van Simone zij beperkt wordt in het meedoen aan een 5 of 10 km wat zij heel graag zou willen. Gekoppeld aan de theorie wordt een frame runner vanuit de *social categorization theory* geïnclassificeerd als een deelnemer met een beperking (Cunningham, 2019) en dit maakt dat zij mee mogen doen aan de CPC for all die 1km lang is.

Het mee mogen doen aan de CPC for all toont de sociale dynamiek van infantilisering (Puwar, 2004), doordat de CPC for all qua afstand gelijk is aan de jeugdloop voor kinderen van 0 t/m 10 jaar. Hierdoor wordt een frame runner qua capaciteiten vergeleken met een kind van 0 t/m 10 jaar en als minder bekwaam (Puwar, 2004) neergezet voor bijvoorbeeld de langere afstanden. In het geval van Simone beperkt dit haar tot het meedoen aan een 5 of 10 km wat zij heel graag zou willen.

In het thema ‘cultuur en normen’ beschrijft Simone de hiërarchie in zeggenschap en ervaart daarin dat zij als deelnemend lid minder te zeggen heeft ten opzichte van een bestuurslid of trainer. Hierdoor heeft ze het gevoel dat ze als gehandicapte atleet nog harder moet schreeuwen om iets gedaan te krijgen. Dit sluit aan bij de beschrijving van somatische norm door Puwar (2004) in het beoordelen en waarderen van het beperkte ‘lichaam’. In dit geval beschrijft Simone het ‘lichaam’ van een gehandicapte atleet als iemand die minder te zeggen heeft en niet wordt gehoord.

In het thema ‘bestuur’ illustreert Simone dat er binnen atletiekvereniging Run2go momenteel geen vertegenwoordiging voor de frame runners zit in het bestuur en dit is bij de andere atletiekverenigingen in dit onderzoek ook niet naar voren gekomen. Dit komt mogelijk door de heersende (somatische) norm van witte oudere mannen zonder handicap in het bestuur, waardoor de diversiteit in vertegenwoordiging voor bijvoorbeeld frame runners gering is.

5.2 Beperkingen onderzoek

Naast de inzichten uit dit onderzoek, zijn er ook een aantal beperkingen. Zo ben ik dit onderzoek gestart vanuit twee theoretische concepten, namelijk (somatische) norm en de *sense of belonging* ofwel thuisgevoel die beide in de onderzoeksvraag zijn opgenomen. Dat laatste bleek eigenlijk moeilijk te onderzoeken, doordat de respondenten allemaal hun eigen betekenis gaven aan het thuisgevoel binnen hun atletiekvereniging en was er in de data-analyse niet tot nauwelijks een patroon te vinden in de duiding van dit theoretisch concept. Hierdoor konden de somatische normen binnen atletiekverenigingen minder goed gelinkt worden aan het thuisgevoel van leden en bestuursleden.

In de thema's van de resultaten en analyse hoofdstuk is het perspectief van Simone als frame runner naar voren gekomen. Dit heeft interessante inzichten opgeleverd over hoe de heersende (somatische) norm van witte mannelijke en vrouwelijke atleten zonder handicap enigszins in verhouding staat tot de ervaringen van deze norm door een atleet met een handicap. Om die reden is er een beperking van dit onderzoek dat er niet meerdere interviews zijn afgenomen met frame runners. Dit had een verdiepende kijk kunnen geven op de ervaringen van atleten met een handicap met de heersende (somatische) norm van witte mannelijke en vrouwelijke atleten zonder handicap. Tevens zou deze verdiepende kijk de betrouwbaarheid van de bevindingen over bijvoorbeeld de normen en ervaringen binnen het Frame Running als trainings- en wedstrijdaanbod hebben vergroot.

Tot slot kent dit onderzoek een beperking die betrekking heeft op de geïnterviewde bestuursleden. Zo bestonden deze merendeels uit mannelijke voorzitters. Hierdoor zijn de perspectieven en ervaringen van bijvoorbeeld vrouwelijke bestuursleden, bestuursleden met een niet-witte etnische achtergrond, jonge bestuursleden, bestuursleden met een beperking en/of bestuursleden uit de lhbtqia+ gemeenschap niet tot nauwelijks meegenomen in dit onderzoek. Dit had wellicht de meerwaarde van een divers bestuur binnen atletiekverenigingen getoond.

5.3 Aanbevelingen vervolgonderzoek

Dit onderzoek heeft zich onder andere gericht op het inzichtelijk maken van de normen die heersen binnen een atletiekvereniging. In relatie tot de normen binnen atletiekverenigingen is de familiecultuur en de onderliggende machtsstructuur binnen één atletiekvereniging opgevallen in de resultaten en analyse hoofdstuk. De normen en onderliggende machtsstructuren binnen atletiekverenigingen zou door middel van etnografisch onderzoek verder onderzocht kunnen worden. Ter aanvulling op bijvoorbeeld de literatuur over de gevestigden- buitenstaanders theorie van Elias (2005) zou het vervolgonderzoek kunnen aantonen in hoeverre families/leden die al lang lid zijn binnen een atletiekvereniging sleutelposities in de vereniging monopoliseren en nieuwkomers stigmatiseren als buitenstaander.

Gekeken naar één van de hoofdconclusies in dit onderzoek is inclusiviteit en diversiteit binnen de atletieksport eigenlijk niet tot nauwelijks te meten in één aspect van inclusiviteit zoals het thuisgevoel, doordat er per hoofdafdeling en de verscheidenheid in trainingsaanbod verschillende aspecten van inclusiviteit en diversiteit kunnen zijn. Een mogelijk vervolgonderzoek zou kunnen zijn om binnen de drie hoofdafdelingen en het verschillende trainingsaanbod te onderzoeken hoe mensen met verschillende achtergronden en/of beperkingen de sport zouden kunnen beoefenen en kan het thuisgevoel onderzocht worden door de atleten met verschillende achtergronden en/of beperkingen de vraag te stellen in hoeverre er binnen de atletiekvereniging ruimte is om de sport te beoefenen op de manier waarop zij dat zouden willen.

5.4 Praktische aanbevelingen

Op basis van de bevindingen in dit onderzoek worden de volgende aanbevelingen gedaan aan atletiekverenigingen:

- 1) Richt samen met andere atletiekverenigingen in de buurt lokale diversiteit en inclusie klankbordgroepen op. Hierdoor kunnen er allerlei vraagstukken die vanuit leden en bestuursleden komen op het gebied van inclusiviteit en diversiteit besproken worden en kan er op lokaal niveau gekeken worden wat de raakvlakken in de vraagstukken zijn, zodat deze als algemeen aandachtspunt gekenmerkt kunnen worden en in eerste instantie besproken kunnen worden binnen de diversiteit en inclusie klankbordgroep van de Atletiekunie, zodat dit daarna voorgelegd kan worden aan de Atletiekunie.
- 2) Maak gebruik van rolmodellen om leden die ondervertegenwoordigd zijn binnen een atletiekvereniging (zoals leden met verschillende beperkingen en/of leden die behoren tot de lhbtqia+ gemeenschap) zichtbaar te maken. Dit kan zorgen voor een groter gevoel van waardering en het gevoel dat deze leden er ook bij horen. Hierdoor wordt het beeld en typering van de atletiekvereniging als een ‘blanke’ of ‘witte’ vereniging aangepakt en wordt de beeldvorming van blanke leden die de meerderheid vormen binnen een atletiekvereniging hiermee veranderd.

Literatuurlijst

- Atletiekunie (2024a). *Frame Running*. Geraadpleegd op 2 juni 2024, van <https://www.atletiekunie.nl/frame-running/>
- Atletiekunie (2024b). *Visuele beperking*. Geraadpleegd op 3 juni 2024, van <https://www.atletiekunie.nl/kenniscentrum/aangepaste-atletiek/visuele-beperking/>
- Atletiekunie (2024c). *OldStars hardlopen*. Geraadpleegd op 19 mei 2024, van <https://www.atletiekunie.nl/kenniscentrum/sportpromotie-en-aanbod/oldstars-hardlopen/>
- Atletiekunie (2024d). *Aangepast atletiek*. Geraadpleegd op 3 juni 2024, van <https://www.atletiekunie.nl/kenniscentrum/aangepaste-atletiek/>
- Atletiekunie (2024e). *Wedstrijdreglement Atletiekunie*. Geraadpleegd op 25 juni, van <https://d3qypn9ol02ky4.cloudfront.net/Kenniscentrum/Wedstrijdorganisatie/Reglementen/WR-AU-2024-02-2024-05-08.pdf?v=1715348658>
- Bryman, A. (2016). *Social research methods* (5de editie). Oxford University Press.
- Boeije, H.R. & Bleijenbergh, I.L. (2019). *Analyseren in kwalitatief onderzoek* (3de ed.). Boom uitgevers Amsterdam.
- Cremers, R., & Elling, A. (2020). *'Onze vereniging staat open voor iedereen'*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Cunningham, G.B. (2019). *Diversity & Inclusion in Sport Organizations: A Multilevel Perspective*. Routledge.
- Duyvendak, J.W. (2011). *The Politics of Home*. Londen: Palgrave Macmillan.
- Elias, N. (2005). *Gevestigden en buitenstaanders*. Door Cas Wouters herziene en uitgebreide vertaling van Elias en Scotson (1965).
- Harmon, S.H. (2020). Gender inclusivity in sport? From value, to values, to actions, to equality for Canadian athletes. *International Journal of sport policy and politics*, 12(2), pp. 255-268. Doi: 10.1080/19406940.2019.1680415
- Hiemstra, M., & Rana, J. (2023). Sensing inclusion among visually impaired and guide runners. *International Review for the Sociology of Sport*.
- Hermens, N., Hermens, F., & Bellaart H. (2016). *Diversiteit in sportverenigingen*. Kennisplatform Integratie & Samenleving. Utrecht: Verwey-Jonker instituut.
- Meeuwssen, S. (2023). *De inclusie-paradox in de sport: 'voor elkaar, door elkaar'...?* Sport & Strategie. Geraadpleegd op 25 juni 2024, van <https://www.sportenstrategie.nl/opinie/de-inclusie-paradox-in-de-sport-voor-elkaar-door-elkaar/>

- NN CPC Loop Den Haag (2024a). *Inschrijving 46^e editie NN CPC loop Den Haag geopend*. Geraadpleegd op 8 juni 2024, van <https://www.nncpcloopdenhaag.nl/nieuws/inschrijving-46e-editie-nn-cpc-loop-den-haag-geopend/#:~:text=De%20NN%20CPC%20Loop%20Den%20Haag%20telt%20jaarlijks%20circa%2040.000%20inschrijvingen>.
- NN CPC Loop Den Haag (2024b). *NN CPC4ALL*. Geraadpleegd op 8 juni 2024, van <https://www.nncpcloopdenhaag.nl/inschrijven/nn-cpc4all/>
- NN CPC Loop Den Haag (2024c). *Gro-up jeugdloop 1 km*. Geraadpleegd op 25 juni, van <https://www.nncpcloopdenhaag.nl/inschrijven/gro-up-jeugdloop-1-km/>
- NOC*NSF (2023). *Verenigingsmonitor*. Geraadpleegd op 17 december 2023, van <https://nocnsf.nl/wat-doet-nocnsf/sport-in-nederland/sportonderzoek/sportonderzoekverenigingsmonitor>
- Puwar, N. (2004). *Space Invaders: Race, Gender and Bodies Out of Place*. Berg Publishers.
- Schotanus, F., & Vlasveld, A. (2017). Zo breng je meer vrouwen in sportbesturen. Alles over sport. Geraadpleegd op 23 juni 2023, van <https://www.allesoversport.nl/thema/vitale-sportsector/zo-breng-je-meer-vrouwen-in-sportbesturen/>
- Skinner, J., Edwards, A., & Corbett, B. (2015). *Research Methods for Sport Management*, New York: Routledge
- Sport050. (2023). *Inclusie in de sport: ‘Het zou niet nodig hoeven zijn’*. Geraadpleegd op 22 december 2023, van <https://sport050.nl/nieuws/het-zou-niet-nodig-hoeven-zijn>
- Sportief op Stap Wandeltraining (2024). *Wat is Sportief Wandelen?* Geraadpleegd op 3 juni 2024, van <https://sportiefopstapwandeltraining.nl/index.php/wat-is-sportief-wandelen/>
- Stammes, H. (2024). *Sportseniorisme, een onderbelichte vorm van discriminatie*. Sportknowhowxl. Geraadpleegd op 5 juni, van <https://www.sportknowhowxl.nl/nieuws-en-achtergronden/open-podium/item/168243/sportseniorisme--een-onderbelichte-vorm-van-discriminatie>
- Stoop, R. (2021). *Een inclusieve sportvereniging: waarom is dat belangrijk?* RADAR. Geraadpleegd op 25 juni 2024, van <https://radar.nl/inclusievsportvereniging/>
- Van Beusekom, G., & Kuyper, L. (2018). *LHBT-monitor 2018*. Sociaal en Cultureel Planbureau. Geraadpleegd op 25 juni 2024, van <https://www.scp.nl/binaries/scp/documenten/monitors/2018/11/21/lhbt-monitor-2018/LHBT-monitor-2018.pdf>
- Van Dongen (2020). *Hoe divers zijn onze sportbesturen?* Sport Knowhow XL. Geraadpleegd op 10 juni 2024, van <https://www.sportknowhowxl.nl/achtergronden/sportbesturen-in-de-praktijk/item/124798/>

- Van Haaften, A.F. (2022). *Ethnic sorting in football: A quantitative analysis of ethnicity and membership in Dutch amateur football* [Proefschrift, Universiteit Utrecht]. Utrecht University Repository.
- Van Kalmthout, J., & Hoeijmakers, R. (2019). *Verenigingsmonitor Jaarbericht 2018*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Van Slobbe, M. (2019). *Onder ons. Een etnografische studie naar gevestigden-buitenstaanders relaties in een sportvereniging* [Proefschrift, Universiteit Utrecht]. Uitgeverij Parthenon.
- Van Thiel, S. (2021). *Bestuurskundig onderzoek. Een methodologische inleiding*. 4^e herziene druk. Bussum: Coutinho
- VWS, VSG, VNG & NOC*NSF (2018). *Nationaal Sportakkoord 2018-2022. Sport Verenigt Nederland*. Den Haag: ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS).
- Webb, E., Stratas, A., & Karlis, G. (2017). ‘‘I am not too old to play’’: The past, present and future of 50 and over organized sport leagues. *Physical Culture and Sport: Studies and Research*, 74(1), 12-18. Doi:10.1515/pcssr-2017-0011
- World Athletics (2023). *Eligibility regulations for transgender athletes*. Geraadpleegd op 25 juni 2024, van <https://worldathletics.org/download/download?filename=c50f2178-3759-4d1c-8fbc-370f6aef4370.pdf&urlslug=C3.5%20-%20Eligibility%20Regulations%20Transgender%20Athletes%20-%20effective%2031%20March%202023>
- Yuval-Davis, N. (2006). Belonging and the politics of belonging. *Patterns of Prejudice*. 40(3), pp.197-214. Doi: 10.1080/00313220600769331

Bijlagen

Bijlage 1 Resultaten Verenigingsmonitor

Hoe is het beleidsterrein/thema inclusiviteit belegd binnen jouw vereniging?	Benchmark eigen sport
Dit is niet belegd of niet van toepassing	25,4%
Dit is belegd in het bestuur	71,2%
Dit is belegd in een commissie	6,8%
Dit is belegd bij één persoon (buiten bestuur of commissie)	6,8%

Inclusiviteit als beleidsterrein/thema het meest van belang voor verenigingen	Benchmark eigen sport
	8,5%

Monitort jouw vereniging minimaal één keer per seizoen de wensen en behoeften van leden ten aanzien van plezier, voldoening en de mate waarin leden zich thuis voelen op de vereniging?	Benchmark eigen sport
Nee	37%
Ja, anders	27%
Ja, wij houden dit bij via enquête, vragenlijst of exit formulier	14%
Ja, door gesprekken met leden	22%

Wordt er systematisch nagegaan wat de belangrijkste redenen zijn dat leden hun lidmaatschap beëindigen?	Benchmark eigen sport
Nee	25%
Ja, anders	24%
Ja, wij houden dit bij via enquête, vragenlijst of exit formulier	42%
Ja, door gesprekken met leden	8%

Hoe heet jouw vereniging nieuwe leden welkom?	Benchmark eigen sport
Introductiemail of welkomstmail	74,1%
Informatieboekje	20,7%
Informatieve voorlichtingsbijeenkomst	6,9%
Gezellige welkomstbijeenkomst	12,1%
Eén op één gesprek	31%
Introductietraining(en)	81%
Wij doen hier niet zo veel aan	3,4%
Anders,	20,3%

Heeft jouw vereniging gedragsregels?	Benchmark eigen sport
Nee, die hebben we niet	14%
Ja, maar we doen hier niet actief iets mee richting onze leden	37%
Ja, die hebben we en we dragen die actief uit naar onze leden	49%

Bijlage 2 Topiclijst

Topic lijst

1. Huidige omstandigheden

Deze topic dient als opfrisser om het interview te starten en bestaat uit korte en makkelijke vragen om het interview te beginnen en de geïnterviewde op zijn of haar gemak te stellen. Daarnaast helpt deze topic om het perspectief van de geïnterviewde in kaart te brengen. De vragen die daarbij aan bod komen, zijn als volgt:

- Kunt u uzelf even kort voorstellen?
- Hoe lang bent u actief als lid/bestuurslid bij de atletiekvereniging?
- Aan bestuursleden: wat doet u allemaal? Wat is uw rol?
- Hoe ervaart u het zijn van een lid/bestuurslid binnen de atletiekvereniging?
- Hoe bent u in aanraking gekomen met de atletiekvereniging?
 - Hoe heeft u dit ervaren?

2. Gevoel van thuis zijn binnen atletiekvereniging

Onder deze topic volgt een verdieping over de ervaringen van leden/bestuursleden met het gevoel van thuis zijn binnen de atletiekvereniging. Deze topic is relevant, omdat het helpt met het beantwoorden van de onderzoeksvraag.

Vragen voor leden:

- Heeft u het gevoel dat u volledig uzelf kan zijn binnen de atletiekvereniging?
 - Zo ja? Kunt u een situatie binnen de atletiekvereniging noemen waarin u zich volledig uzelf heeft gevoeld?
 - Zo niet? Waardoor komt dit denkt u?
- Op welke manier voelt u zich verbonden tot de overige leden?
- Op welke manier voelt u zich verbonden tot het bestuur?
- Hoe wordt u als lid betrokken binnen de atletiekvereniging?
 - Hoe ervaart u deze betrokkenheid?
- Heeft u wel eens een functie als bestuurslid overwogen?
 - Waarom wel of waarom niet?
 - Wat houdt u daar in tegen?
 - Waarom wilt u dat graag doen?

Vragen voor bestuursleden:

- Wat is uw invloed binnen het bestuur?
 - Ervaart u daarin dat u kunt zeggen wat u denkt?
- Op welke manier voelt u zich verbonden tot de bestuursleden?
- Op welke manier voelt u zich verbonden tot de leden?
- Hoe wordt er binnen de atletiekvereniging een veilige sportomgeving gecreëerd?

3. Cultuur binnen atletiekvereniging

In deze topic wordt onder andere gekeken naar de cultuur binnen de atletiekvereniging. Hierbij is het belangrijk om inzichtelijk te krijgen welke normen er zijn binnen de atletiekvereniging en hoe leden/bestuursleden deze normen ervaren. Deze inzichten zijn nodig om de onderzoeksvraag te beantwoorden.

- Zou u kunnen omschrijven wat volgens u de cultuur is binnen de atletiekvereniging?
- Hoe ervaart u de verbondenheid tussen de leden?
 - Ervaart u dat er mogelijk sprake is van verschillende groepen (bijvoorbeeld op basis van etniciteit) binnen de atletiekvereniging?
 - Hoe ervaart u de verhouding tussen verschillende groepen binnen de atletiekvereniging? Is er een groep bijvoorbeeld zichtbaarder dan anderen? Welke groep heeft het meestal voor het zeggen binnen de vereniging?
- Welke ongeschreven regels (normen) gelden binnen de atletiekvereniging?
- Hoe ervaart u deze ongeschreven regels (normen) als lid/bestuurslid?
 - Over welke geschreven of ongeschreven regels is er wel eens discussie onder elkaar? En over welke niet?

4. Inclusiviteit

De topic gaat over het begrip inclusiviteit en hoe de geïnterviewde het begrip interpreteert in de context van sport. Tevens wordt in deze topic gevraagd hoe inclusiviteit (bijvoorbeeld in de vorm van beleid) terugkomt binnen de atletiekvereniging.

- Wat verstaat u onder inclusiviteit in de context van sport?

Vraag voor leden:

- Hoe ziet u inclusiviteit terugkomen binnen de atletiekvereniging?
 - En hoe ervaart u dit?

Vragen voor bestuursleden:

- Welke vraagstukken met betrekking tot inclusiviteit spelen er binnen de atletiekvereniging?
- Heeft de atletiekvereniging (geschreven of ongeschreven) beleid omtrent inclusiviteit?
 - Zo ja, hoe wordt het beleid momenteel geïmplementeerd?
 - Zo niet, wat ziet u als reden hiervoor?

5. Positieve afsluiting

Deze topic is bedoeld om het interview op positieve wijze af te sluiten. Hierin is er ruimte om eventuele feedback te geven over de tips en tops van de atletiekvereniging en hoe de geïnterviewde daar zelf een bijdrage in kan leveren.

- Welke tips en tops heeft u over de inclusiviteit (met betrekking tot normen en het gevoel van thuis zijn) binnen de atletiekvereniging?
- Wat ziet u als volgende stap om de inclusiviteit binnen de atletiekvereniging te vergroten?
 - En hoe kunt u daar zelf een bijdrage in leveren?
- Hoe ziet u uzelf over een jaar binnen de atletiekvereniging?
- Heeft u nog andere dingen die u graag zou willen delen?

Bijlage 3 Pseudoniemenlijst respondenten + pseudoniemen en kenmerken van de verschillende atletiekverenigingen

Pseudoniemen	Leeftijd	Functie	Atletiekvereniging	Regio	Ledenaantal
Hendrik	72 jaar	Voorzitter	Atletiekvereniging All Together	Hollands-midden	1001-1500
Theo	78 jaar	Lid/trainer	Atletiekvereniging Run2go	Haaglanden	1001-1500
Peter	70 jaar	Voorzitter	Atletiekvereniging Run2go	Haaglanden	1001-1500
Simone	45 jaar	Lid	Atletiekvereniging Run2go	Haaglanden	1001-1500
Joost	46 jaar	Coördinator D-junioren	Atletiekvereniging Run2go	Haaglanden	1001-1500
Natasja	52 jaar	Lid/ trainer /bestuurslid	AV Limbo	Limburg-Zuid	251-500
Aaron	74 jaar	Voorzitter	AV Limbo	Limburg-Zuid	251-500
Bas	50 jaar	Lid	Atletiekvereniging All Together	Hollands-midden	1001-1500
Karin	46 jaar	Ouder van lid	Atletiekvereniging All Together	Hollands-midden	1001-1500
Philip	67 jaar	Voorzitter	Atletiekvereniging Bliksemsnel	Midden- en West-Brabant	1501+
Aagje	44 jaar	Secretaris	AV Roadrunner	Brabant-Noord	1001-1500
Jacqueline	69 jaar	Lid	AV Roadrunner	Brabant-Noord	1001-1500
Annette	52 jaar	Voorzitter	Atletiekvereniging Blokje Om	Noord- en Oost-Gelderland	501-1000
Noah	16 jaar	Lid	Atletiekvereniging Bliksemsnel	Midden- en West-Brabant	1501+
Raymond	49 jaar	Bestuurslid	Atletiekvereniging Trackstars	Amsterdam	60-70
Hugo	64 jaar	Lid	Atletiekvereniging Trackstars	Amsterdam	60-70